

Sinemacıların taleplerini tetkik için ticaret odasında bir komisyon toplandı. Maliye memurları için bir kurs açılıyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Yunanistanda kükümetin beyanatı hakkında fırkaliderleri anlaşamadı. Belçika Almanyanın silâh müsavvâtını istiyor.

FIATI 5 KURUŞTUR

9 uncu sene No. 2902 CUMA 9 MART 1934

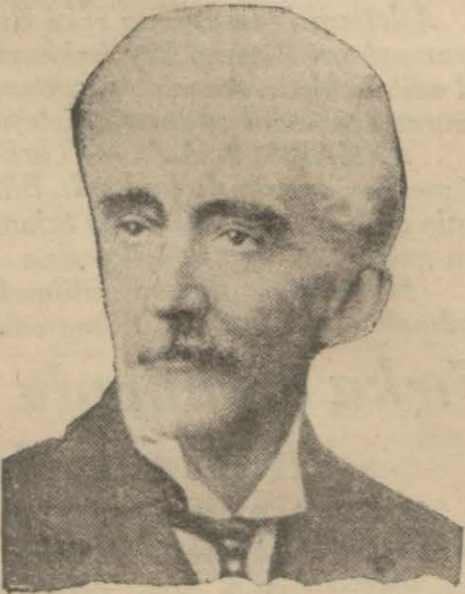
Tel: (Müdürlük: 24318, Yazı işleri müdürlüğü: 24319, İdare ve Matbaa: 24310)

ANKARA

Siyasette dönüm noktası

Belçika Almanyanın diğer devletlerle müsavi silâhlanmasını istiyor..

Belçika Başvekili De Broguevillin ve M. Hymansın çok mühim beyanatı

Belçika Hariciye nazırı M. Hymans

Almanyanın silâhlanmasından en çok korkan memleket hiç şüphesiz ki Belçikadır. Çünkü Belçika Almanya ile Fransa arasında bir (Etat tampon) dur. Muhtemel bir harp zühurunda şüphesiz Almanya Fransa'ya geçmek için evvelâ Belçikayı çiğneyecektir. Nettekim vaziyet 1914 te de böyle olmuştur. Evvelce Belçikanın bitaraflığı bir muhede ile temin edilmiş iken Fransa ile muhasamaya girişen Almanya derhal Belçikadan kendi askerlerine yol vermesini istemiş, faakt karşısında bir mukavemet görmüştü. Belçika diplomatları Almanya'ya:

— Peki amma aramızda bir mu

ahede var. Siz geçemezsiniz ve geçmemeniz lâzımdır. demişler, fakat Betman Holveğden şu cevabı almışlardı:

— O bir paçavra parçasından ibarettir!

Bunun üzerine Alman orduları derhal Belçikayı istilâ etmişti...

Binaenaleyh Belçikanın Alman yadan korkmakta hakikaten hakkı vardı. Dün gelen telgraflardan öğreniyoruz ki Belçika ricâli hükümeti Almanyanın diğer devletlerle müsavvât üzere silâhlanmasına mümaşakâr bir vaziyet almıştır. Bu, garbi Avrupadaki siyasetin mihrini değiştirecek derecede mühimdir. Bu hâdise yeni değildir. Ve epeyce zamandan beri Belçika da bu hususta Almanya lehine bir kanaat teberrür etmeğe başlamıştır. Bundan birkaç ay evvel Belçika Hariciye nazırı Hymans Paris'e gitmiş ve orada silâhsızlanma meselesi hakkında Fransız ricâliyle muhtelif temaslar yapmıştı. M. Hymans'ın bu temaslardan sonra Fransız matbuatına verdiği beyanat Belçikada hayli dikkatleri üzerine çekti. Paris dönüşü gara çıktığı zaman Hariciye nazırı Brüksel halının ıstıklarile yuhalarile karşılandı. Bunun üzerine Brüksel ga-

(Devamı 5 inci sahifede)

Roosvelt Amerikanın hakikî diktatörü!

Jeneral Jhonson: "Biz bir harp yapıyoruz; harp zamanında ancak bir tek baş olabilir,, diyor

Mister Roosevelt'in bir senelik icraatına bir nazar...

M. Franklin Roosevelt tam bir senedir Amerika birleşik devletleri Reisicumhurdur. 4 Martta Amerika kendisinin birinci senesi devriyesi teslim olunmuştur. Bu münasebette M. Roosevelt'in bir senelik icraatına kısa bir nazar atfetmek faide den hâli değildir. Filhakika geçen on iki ay Amerika tarihinin en karışık, en muğlak ve en hareketli bir safhasını teşkil eder. Bu müddet zarfında evvelce dünyada idaresi en lâyetegayyer telâkhi edilen memleketlerden biri olan Amerika birleşik devletlerinde içtimai, iktisadi nizam tamamile alt üst olmuş ve Amerika için yeni bir hayat safhası açılmıştır.

Roosevelt mevkii iktidara geldiği zaman selefi M. Hoover kendisine ağır bir miras bırakmıştı. Roosevelt'in bunda hiç bir mesuliyeti yoktu. Fakat bir Reisicumhur sıfatile işi düzeltmek kendisine te-

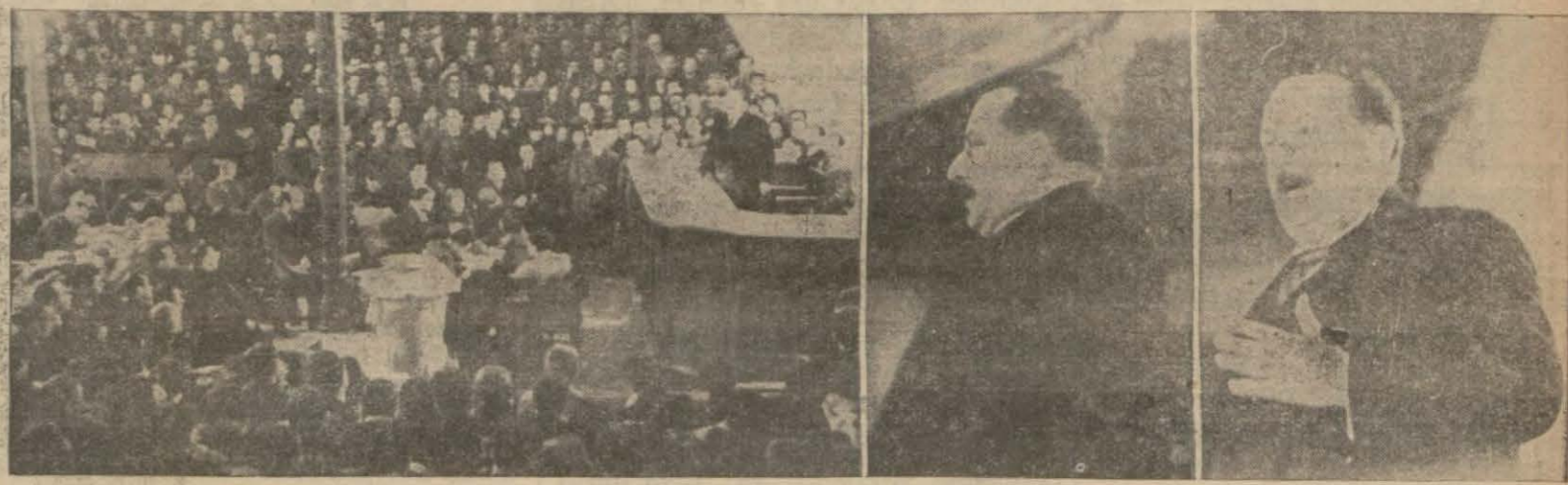
Mister Roosevelt

rettüp ediyordu. Memleketin mali vaziyeti çok fena idi. Bankalar hakiki bir tehlike karşısında bulunuyorlardı. Diğer taraftan işsizlik günden güne fazlaşıyor ve beslenecek adamların adedi artıyordu. Bütçenin açığı kapatılamaz gibi görünüyordu. O zamana kadar tatbik edilen bütün usuller memleketi bir nizamı iktisadiye sokmek için kâfi gelmemişti. İşte M. Roosevelt bu şerait dahilinde mevkii iktidara geldi ve müşkülleri yemek için büyük bir cesaretle ve hattâ hâttan fazla bir cesaretle çalıştı. Filhakika bu fazla cesaretle bir takım hataları oldu. Hele siyasi meselelerde fazal cesaretinin sanları hataya sürüklemesi nâ-

(Devamı 5 inci sahifede)

Kadınlar Birliğinde dün bir konferans verildi. "Sümerliler ve Türkler arasında münasebet" mevzuu üzerinde idi.

İnkılâp Enstitüsünde dün Mahmut Esat Bey derslerine başladı

BÜTÜN GENÇLİK DERSLERİ DİNLEMELİK İSTİYOR

İnkılâp tarihi enstitüsünde, inkılâbın hukuk ve adliye kısmı dün akşamdan itibaren, eski adliye vekili Mahmut Esat Bey tarafından okutulmaya başlandı. Ders başlangıcı olan saat 17,30 dan evvel, salon gene dolmuştu. İçeride izdihama meydan vermemek için kapıya memurlar konmuştu. Dersi takip mecburiyetinde olan üniversite fakülteleri ve yüksek mektepler son sınıf talebelerinin vesikalari muayene ediliyor. Fakat Türk inkılâp tarihini dinlemek isteyen diğer sınıf talebelerinden yüzlerce genç kapılara yığılmıştı.

Bunlara müsaade edilmeyordu. Dersi muhalekkat dinlemek azminde olan genç talebeler büyük bir kütle halinde kapıya yüklenince memurlar, kapıcılar, iki tarafa ayrdılar ve bir hücum halinde içeri girdiler. Salonda bulunan yüksek tahsil son sınıf talebeleri, inkılâp tarihi dersini dinlemek için genç arkadaşlarının yaptıkları tezahüratı şiddetli alkışlar ve bravo sesleri ile karşıladılar. Salon gene hınca hünç dolmuştu. Yüzlerce talebe ayakta duruyordu. Saat tam 17,30 da Mahmut Esat Bey, şiddetli alkışlar arasında salona girdi ve kürsüye çıktı. Mahmut Esat Beyin dersini dinleyenler, heyecanlı ve güzel bir lisanla, lüzum olduğu yerlerde not kâğıtlarına bakarak dersini anlatmaya başladılar. Mahmut Esat Beyin dünkü dersini hemen aynen, büyük bir muvaffakiyetle takipmetne muvaffak olan muharirimizin notlarını aşağıya yazıyoruz:

Gaziye saygı
"Her şeyden önce, dünyanın Türk soyundan olan en büyük şefini, Gazi (Devamı 7 inci sahifede)

Eski Tıp Fakültesi binasına bir bakış

Tıp fakültesi

250 yataklı nümune hastanesi oluyor

Sihhiye vekâleti çok yerinde bir karar vermiş ve bu kararını dün vilâyete bildirmiştir. Karar şudur:

Haydarpaşadaki eski Tıp fakültesi seririyat hastanesi, tam teşekküllü ve 250 yataklı bir nümune hastanesi haline getirilecektir.

Bunun için yeni mali sene bütçesine tahsisat konmaktadır. Sihhiye vekâleti, binada tamir muhtaç kısımları, tadil edilecek cihetleri de görmüş ve bu hususta bir kroki göndererek keşif yaptırılmasını istemiştir.

Sihhiye vekâletinin çok isabetli olan bu karar, İstanbul mühim ihtiyaçlarından birine kısmen cevap vermesi dolayısıyla büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bu karar, aynı zamanda Tıp fakültesinin İstanbul cihetine nakli dolayısıyla, bizzarure, Kadıköy semtinde husule gelen hastahane yokluğunu da doldurmuş olacaktır.

Verem hastanesi

Fazla telefon mükâleme parasını hastaneye veriniz

İade edilecek fazla telefon mükâleme ücretlerinin bir Verem hastahanesine tahsis hakındaki teklifimizi aboneler ve karileirimize alâka ve memnuniyetle karşılamaktadırlar. Alacaklarını böyle bir hayır işine vermek isteyenler her gün fazlalaşıyor. Telefon şirketince telefon paralarının iadesi zamanı henüz malûm olmamakla beraber, bir çok aboneler haklarını şimdiden terke muvaffak etmişlerdir. Yeni bir verem hastahanesi inşası için Telefon şirketinden alacakları için parayı terkedecek zevatın isimlerini, adreslerini ve telefon numaralarını neşre devam e-

(Devamı 7 inci sahifede)

Spor hadiseleri nereden başladı, nereye gidiyor?

Fenerbahçe idare heyetinden üçünün cezalandırılmasına sebep olan şey nedir

Spor muharririmiz diyor ki: "Nizamen verilen itiraz hakkını kullandığı için bir sporcunun veya bir kulubun ve ya o kulup idare heyetinin tecziye edilmesi ilk defa işitilen ve görülen bir şeydir.."

Müebbet boykot cezasile çıkartılan Cafer ve Hayri Celâl Beyler

Bir kaç gündür Ankarada toplanan Türkiye idman cemiyetleri ittifakı - umumi merkezi bazı cezaî kararlar daha verdi. Yeni ceza kararları, Fenerbahçe idare heyetinden üç zatın müebbeden boykot edilmesidir. Bu üç zat, Fenerbahçe umumi kâtibî Hayri Celâl Beyle idare heyeti azasından Cafer Ali ve Mehmet Reşat Beylerdir. Cezanın verilmesine sebep, Fenerbahçe idare heyetinin Fenerbahçe - Galatasaray meselesi dolayısıyla İstanbul mmntakasına vermiş olduğu bir itiraznamedir. (Devamı 7 inci sahifede)

İdman cemiyetleri ittifakı merkezinde verilen kararlar

[Son haberlerimizde okuyunuz]

İttihat ve Terakki

Bahaeddin Şakir Beyin bıraktığı vesikalar...

Milliyet:

Pek yakında yeni ve tarihi bir tefrika-ya başlıyor. Bu tefrika İttihat ve terakkinin erkânından olan merhum Dâ. Bahaeddin Şakir Beyin bıraktığı vesikalara istinaden hazırlanmaktadır. Pek ziyade dikkate şayan olan ve şimdide kadar esrarını muhafaza eden bu vesikalar Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye tarihinde mühim bir rol oynayan İttihat ve terakkinin bir çok gizli faaliyetlerini meydana çıkaracağı gibi tarihi de vuzuh ve ehemmiyetle aydınlatacaktır.

İttihat ve terakki cemiyetinin Paris merkez şubesindeki kopye defterinden bir yaprak

Tefrikamıza pek yakında Başlıyacağız

İttihat ve Terakki

Mecki SADRETTİN

Von Papen Romaya mı gidiyor

VİYANA, 8.A.A. — M. Von Papen'in yakında Romaya gidip, M. Mussolini, Dolfuss ve Gömböş arasında cereyan edecek müakemeler esnasında orada bulunacağına dair olan şaya, iyi haber olan mehafilde henüz teyiyüt etmemiştir. Herhalde, Avusturya hükümeti böyle bir zamanda vuku bulacak bu seyahatin münasip düşüp düşmeyeceğine dair Almanya tarafından diplomatik tarikle istinâç edilmiştir.

Hergün bir yazı

Can boğazdan gelirse de...

Etten, börekten başlayıp tatlıya pilâva kadar neler yeriz?

"Can boğazdan gelir..." Sözüne kıymet vermek, bize her sene kimli, kaç yüz bin cana mal oluyor? Bir hekimimizin dediği can boğazdan gelir ama gene boğazdan çıkar.

Malın iyisi, boğazdan geçendir... Bence hiç te öyle değil. Malın iyisi, hayırlı kazançlara tahsis edileni, yahut kara gün için bir kenarda birikenidir.

Eski adamlar, şu nasihatı ederlerdi:

— Yemek için yaşama, yaşamak için ye!..

Halbuki bir çoklarımız tabii bir ihtiyacıymış gidermiş olmak ihtiyacından ziyade, zevkimizi yerine getirmek için sofraya otururuz. Yemeğin gıdalsız değil; iştiha verenini, tadı hoşumuza gidenini seçeriz. Şeker hastasına şifanietine, kansere balık, albuminliye "adam, bir şeycik olmaz," teselliyle baklava yediririz. Yağda pişmiş sucuklu umurta ile üstüne bardak bardak su içtikten sonra:

— Allah.. Allah.. Tuhaf şey.. Bugün başımda bir ağrı var! Diye şikâyet ederiz.

Ye iç.. Hoş geç! İşte yaşamamın bizde başlıca düsturu... Öyle şeyler yeriz ki, bir lokması insanı hasta etmeye kâfi gelir. Baş yemeğimiz ettir. Kaldır et, koy et.. Etten ne yemekler yaparız, ne yemekler! Söviş, kuşbaşı, haşlama, kızartmadan tutun da kebabların envana kadar: Şiş kebapı, yoğurtlu kebab, kimyonlu kebab, döner kebab, tandır kebabı, patlıcan kebabı ve buna benzer kebablar..

Sonra, etin fırında pişmiş, yağda kızarmış, sarımsaklı, soğanlı, sebzelisi, hattâ tatlısı..

Tatlı et olduğuna inanmadınız sa, demek oluyor ki gerdan tatlısı yemediniz. Et yemekleri, bu kadarla kalmaz. Herseleri, bastıları, köfteleri de unutmuyalım. Etin pırzola, külibaşı, kotlet, rosto gibi, ıskarada pişenleri söviş gibi kaynatıla kaynatıla suyu alınmış olanları vardır. Et çorbadan, pilava kadar, her yere burnunu sokar.

Böreklerden, karaciğerinden hasta olan ne pis boğazlar bilirim, etsiz sofraya oturamazlar:

— Ayıp değil ya.. Et yemeyem doydüğümü anlamıyorum.. derler..

Ya, dolmaların çokluğu.. Kabak dolması, patlıcan dolması, lahana dolması, yaprak dolması, kuzu dolması, midye dolması, balık dolması.. İstanbul halkının yuttuğu dolmalar, bir araya gelse, Rumeli fenerimizin Edirneye kadar uzun bir köprü olurdu. Şeker hastasına; şifa niyetine sunduğumuz etin yalnız tazesi nefsimizi körletmeye kâfi gelmediği zamanlar, kurusuna sardırtırız. Gelsin kangal kangal sucuklar, gelsin avuç avuç pastırmarlar..

Sarımsaklı çemene bulanmış, o kuru et parçalarını, midenin ne derdik olduğunu bilenlerin ağzına almamak lâzım ama, pastırma marmetlerinin çoğu da aksi gibi hep mürekkep yalamış insanlardır. Zıyanını bile bile yerler.

Taze balığın haşlaması ve yağlı zamanında ıskarası insana pek do-

kunmaz. Fakat gel gelelim, sofralarımızda balık yemeklerinin haşlamasından ziyade kızarmış, ıskarasından ziyade tuzlusunu önümüze getirir. Palamutun yüzüne bakmayız da lakerda, burnumuzda mis gibi tüter. Sardalyenin tazelinesi şöyle böyle yeriz. Fakat fıçya başlımıza bayılırız. Pilâv severliğimiz de oldukça meşhurdur. Fıstıklı, üzümli-sü, kuzu içlisi, anberbû pirinci ile yapıpı altı üstü yağda kızarmış, daha neleri, neleri..

Eski devirde çorbacılık, riaye ma kulesine, pilâvcılık ta bize vergi idi. Pilâva ait-sözlerimiz az değildir: "Lâfla pilâv pişmez," "Erbap olan pilâv yer!," "Pilâvdan dönemin kaşığı kırılınsı!," gibi.

Pilâva bugün de pek hor bakılmıyor. Bazı aileler, düğünde dernekte, zerdeyi pilâvi eksik etmezler. Böreklerin de envarı pek çoktu: Su böreği, altüst böreği, Macar böreği, puf böreği, sigara böreği, bohça böreği, ispanak böreği, sofralardan eksik olmazdı. Ya tatlıya olan düşkünlüğümüz?.. Denilebilir ki vaktile bizde en çok yenilen yemek tatlı idi. Ne tatlılar yapılmazdı, ne tatlılar.. Baklava, sarığı bu ma, dilber duğadı, kadım göbeği, revani, kaymaklı tarafından ekmeğe kadaifi, telkadaifi, yassı kadaif; tu lumba tatlısı, hurma tatlısı, elmasıye, un helvası, reşidiye helvası, irmik helvası, şekerpare, palûze, peynir tatlısı, yoğurt tatlısı, daha saymakla tükenmez bir çok tatlılar.. Bunlar arasında, bir kadı boğon tatlısı vardı ki, kadı değil, kimin evinde pişse, yapılan masraftan içine baygınlık çöküp, boğuntu halleri geçirirdi.

Bu kadı boğan tatlısına, hatırmında kaldığına göre, en aşağı 100 yumurta kırılırdı. İki okkadan fazla Halep yağı giderdi.

Sebzelere yalnız patlıcana fazlaca iltifat ederdik. Bir de mevsiminde domates! Geriye kalanlara karşı hepimizde bir yüz buruşturma. Lâhana, prasa da yenilecek şeyler mi? Çeşni olsun diye, birkaç kap yemekten sonra ortaya ya bir kuru bamyeye, ya bir patlıcan silkesi gelir, fakat kimse elini sürmediği için geldiği gibi de giderdi.

Hazırın maresali hararetle tasvip etmişlerdir.

Yugoslavya - Bulgaristan

SOFYA, 8 (Milliyet) — Mevsuk bir membadan öğrendiğimize göre Yugoslavya hariciye nazırı M. Yevtiç nisan ayı içinde Gospodin Muşanofun ziyareti için Sofyaya gelecektir.

Bu ziyaret kararlaştırılmıştır. Fakat tarihi henüz kat'i olarak tesbit edilmemiştir.

İngilizlerle Japonlar arasında anlaşma

LONDRA, 8. A.A. — İngilizlerle Japonlar arasında mensucat sanayii hakkında cereyan etmekte olan müzakerelerin yarın tahiri dolayısıyla İngiliz heyeti, hükümetin baş müşaviri Sir Horrace Vilson ile temas etmiş ve onun vastasıyla ticaret nazırı M. Runciman ile görüşmüştür. Konferansın hitam bulduğundan bugün ilan edilmesine ve ondan sonra hükümetin ittifak edeceği tedbirlere intizar olunmaktadır.

General Patain'in beyanati

PARİS, 8. A.A. — Ayan, ordu, maliye, bahriye, hava ve hariciye komisyonları huzurunda, marşal Patain şu noktalar hakkında vazih ve tam malûmat vermiştir:

1 — Şimalî şarkı ve cenubu şarkı hudutlarının müdafaaası.

2 — Hava, deniz, kara orduları baş kumandanlığı umumî teşkilâtı.

3 — Bilhassa muhtemel hareket sahasından uzak olan senayinin seferber edilmesi.

4 — Hava ve zehirli gazlarla hücumlara karşı kara teşkilâtı ile, daha sulh zamanından müdafaa tertibatı alınması için belediyeleri mecbur etmek üzere tertibat alınması.

M. Dolfuss'un Roma seyahati

VIYANA, 8. A.A. — Hariciye nazareti, başvekil M. Dolfuss'un Romaya ihtimal 13 martta gideceğini bildirmektedir.

Başvekilat iktisadi mukaveleler idaresi müdürü M. Hulle Romaya hareket etmiştir. Mümaileh orada Mussolini-Gömbös-Dolfuss mülakatı için hazırlıklar yapacaktır.

Eyi malûmat alan mahafili, bu mülakatın gayesi üç memleket arasındaki iktisadi münasebetleri tevisi ve bilhassa Avusturya ile Macaristan arasındaki ticari münasebetleri tevkif etmektedir.

Teşkilâtı esasiye encümeninde

ANKARA, 8 (Telefonla) — Teşkilâtı esasiye encümeni cumartesi günü toplantıya davet olunmuştur. Bu toplantıda encümen Devlet şurası kararları meselesini görüşmeye başlayacaktır.

Hudut ve sahiller sıhhat müdürlüğü

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü memurları maaşlarının teadülü hakkındaki kanuna zeyledilmek üzere hükümet Meclise bir lâyiha vermiştir. Bu lâyiha ile Haydar paşa ve İzmir emvazı sariye hastahaneleri bakteriyoloji mütehasıslarının aslı maaşlarının 45 liradan 65 liraya çıkartılması idarenin muhasebesine bazı yeni memuriyetler ilâvesi mahafaza memurluğu ünvanının ikinci sınıf idare memurluğu suretinde tadili teklif olunmaktadır.

Troçki taraftarlarının affı

SOFYA, 8 (Milliyet) — Moskova'dan bildiriliyor: 1 nisanda bütün Troçki taraftarları için affı umumî ilan olunacaktır.

HARİCÎ HABERLER

Hükümetin beyanati hakkında

Yunanistanda Fırka liderleri anlaşamadı

ATINA, 8 (Hususi) — Dün bütün gün, muhalefet rüesasi hükümet arasında M. Venizelos ve Maximos vasıtasile temaslar yapılmıştır. Bu temaslar esasında hükümetin Mecliste yapacağı beyanat meselesi görüşülmüş, fakat müzakerat bir neticeye iktiran etmemiştir.

M. Çaldaris, M. Maximos ve M. Kondilis'in müzakereleri sonunda M. Maximos'un M. Venizelosla yaptığı mükâlemeler de bir netice vermemiştir. Müzakerelerin sonunda M. Venizelos hükümetin Mecliste yapacağı beyanat hakkında hükümet erkânile mutabık kalmadığını beyan etmiştir.

M. Maximos da vaziyetin bu merkezde olduğunu temin eylemiştir. ATINA, 8 (Hususi) — M. Maximos tekrar telefonla Venizelosla konuşmuştur. Bu mükâleme neticesinde hükümet tarafından matbuata, hükümetle muhalefet liderleri arasında anlaşma ümitlerinin tamamen zayıf olmadığı hakkında bir tebliğ verilmiştir.

ATINA, 8 (Milliyet) — Siyasi mahafilden alınan malûmata göre Çiftçi ve İşçi fırkası reisi M. Papanastasiyus Mebusan reisi intihabında reyini hükümetin namzeti M. Vozikiye verecektir. Liberaller fırkası ile diğer fırkalar ise bilakis M. Vozikiye beyaz rey vereceklerdir. M. Papanastasiyus'un bu kararı hükümet gazeteleri tarafından M. Papanastasiyus'un ve fırkasının bu kararı hükümetle yaklaşmak istedikleri suretinde tefsir edilmektedir.

ATINA, 8 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Hükümetle muhalefet reisleri arasında Balkan misalının tefsirine dair âyan ve mebusan meclislerinde yapılacak olan beyanat hakkındaki görüşmeler devam etmektedir.

Vradini gazetesi, perşembe günü kat'i bir anlaşma elde edileceğini haber vermektedir.

Fransanın kuvveti

General Liyotey İzahat veriyor

PARİS, 8. A.A. — Havas bildiriyor: Hep bir araya toplanmış olan ordu, donanma, hava işleri ve hariciye encümenlerinde hariciye nazırı marşal Liyotey, şimalî garbi ve cenubu şarkı hudutlarının tahkimatı, kara, hava ve deniz yüksek kumanda teşkilâtı, bilhassa darül hareketlardan uzak mahallerdeki müessesatın sanayi nokta nazardan seferber edilmesi, hava taarruzları ve zehirli gazlı bombalarla taarruzlara karşı eraziye vücuda getirilen teşkilât hakkında izahat vermiş ve belediyelerle sanayi erbabının sulh zamanından itibaren bir takım tedbirler almağa mecbur eden ahkâmın kabulü zarureti anlatmıştır.

Hazırın maresali hararetle tasvip etmişlerdir.

Yugoslavya - Bulgaristan

SOFYA, 8 (Milliyet) — Mevsuk bir membadan öğrendiğimize göre Yugoslavya hariciye nazırı M. Yevtiç nisan ayı içinde Gospodin Muşanofun ziyareti için Sofyaya gelecektir.

Bu ziyaret kararlaştırılmıştır. Fakat tarihi henüz kat'i olarak tesbit edilmemiştir.

İngilizlerle Japonlar arasında anlaşma

LONDRA, 8. A.A. — İngilizlerle Japonlar arasında mensucat sanayii hakkında cereyan etmekte olan müzakerelerin yarın tahiri dolayısıyla İngiliz heyeti, hükümetin baş müşaviri Sir Horrace Vilson ile temas etmiş ve onun vastasıyla ticaret nazırı M. Runciman ile görüşmüştür. Konferansın hitam bulduğundan bugün ilan edilmesine ve ondan sonra hükümetin ittifak edeceği tedbirlere intizar olunmaktadır.

General Patain'in beyanati

PARİS, 8. A.A. — Ayan, ordu, maliye, bahriye, hava ve hariciye komisyonları huzurunda, marşal Patain şu noktalar hakkında vazih ve tam malûmat vermiştir:

1 — Şimalî şarkı ve cenubu şarkı hudutlarının müdafaaası.

2 — Hava, deniz, kara orduları baş kumandanlığı umumî teşkilâtı.

3 — Bilhassa muhtemel hareket sahasından uzak olan senayinin seferber edilmesi.

4 — Hava ve zehirli gazlarla hücumlara karşı kara teşkilâtı ile, daha sulh zamanından müdafaa tertibatı alınması için belediyeleri mecbur etmek üzere tertibat alınması.

M. Dolfuss'un Roma seyahati

VIYANA, 8. A.A. — Hariciye nazareti, başvekil M. Dolfuss'un Romaya ihtimal 13 martta gideceğini bildirmektedir.

Başvekilat iktisadi mukaveleler idaresi müdürü M. Hulle Romaya hareket etmiştir. Mümaileh orada Mussolini-Gömbös-Dolfuss mülakatı için hazırlıklar yapacaktır.

Eyi malûmat alan mahafili, bu mülakatın gayesi üç memleket arasındaki iktisadi münasebetleri tevisi ve bilhassa Avusturya ile Macaristan arasındaki ticari münasebetleri tevkif etmektedir.

Teşkilâtı esasiye encümeninde

ANKARA, 8 (Telefonla) — Teşkilâtı esasiye encümeni cumartesi günü toplantıya davet olunmuştur. Bu toplantıda encümen Devlet şurası kararları meselesini görüşmeye başlayacaktır.

Hudut ve sahiller sıhhat müdürlüğü

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü memurları maaşlarının teadülü hakkındaki kanuna zeyledilmek üzere hükümet Meclise bir lâyiha vermiştir. Bu lâyiha ile Haydar paşa ve İzmir emvazı sariye hastahaneleri bakteriyoloji mütehasıslarının aslı maaşlarının 45 liradan 65 liraya çıkartılması idarenin muhasebesine bazı yeni memuriyetler ilâvesi mahafaza memurluğu ünvanının ikinci sınıf idare memurluğu suretinde tadili teklif olunmaktadır.

Troçki taraftarlarının affı

SOFYA, 8 (Milliyet) — Moskova'dan bildiriliyor: 1 nisanda bütün Troçki taraftarları için affı umumî ilan olunacaktır.

SON DAKİKA

İdman cemiyetleri ittifa-kının son kararları

Fenerbahçe idare heyeti hakkındaki karar yalnız kâtibe inhisar ettirildi

ANKARA, 8 (Milliyet) — İdman Cemiyetleri ittifaki umumî merkezi toplantılarına devam etmektedir. Bugün, birçok teknik ve idari işler tetkik edilmiş ve bunlar hakkında kararlar alınmıştır. Görüşülen meseleler arasında Fenerbahçe idare heyeti azasından üçü aleyhinde, dünkü toplantıda verilen boykot kararı ile Romada yapılacak bey nelmilel görüşlere iştirak keyfiyeti de vardı.

Fenerbahçe idare heyeti hakkındaki boykot kararı bugün yalnız kâtibe inhisar ettirilmmiştir.

Güreşçilerimizin Romadaki müsabakalara iştirakleri için tahsisat verilmiştir.

Atletizm federasyonu reisi Bürhan Bey hakkında verilmiş gizli karar yoktur. Bürhan Bey hakkında boykot kararları verilmesi teklifi kabul edilmemiştir. Ancak riyasetten, istifa etmesinin kendisinden hususi surette temenni edilmesini isteyenler olmuştur.

ANKARA, 8. A.A. — Türkiye idman cemiyetleri ittifaki umumî merkezi bugün de toplandı. Bütçe meselesinin müzakeresine devam etmiş ve Romaya millî güreş takımının gönderilmesine ve bunun için lâ zım gelen tahsisatın verilmesine karar vermiştir.

Müzakerata devam edilmekte ve yarın neticenin alınacağı anlaşılmaktadır. Şimdilik itihaz edilmiş başka bir karar yoktur.

Fırka divanında ilk tahsil meseleleri dün tetkik edildi

ANKARA, 8 (Milliyet) — Cümhuriyet Halk fırkası divanı bugün saat on yedide Başvekil İsmet Paşa'nın riyasetinde toplanmıştır.

ANKARA, 8. A.A. — Bu akşam toplanan Cümhuriyet Halk Fırkası divanı ilk tahsil meselelerini esaslı olarak tetkik etmiş ve müzakerenin fırkanın meclis grupuna nakledilmesine karar vermiştir.

Merhum Reşit Galip için

ANKARA, 8 (Telefonla) — Halkevinde yarın merhum Reşit Galip için bir toplantı yapılacaktır.

Sovyet ilim akademisi reis ve azalarının taziyetleri

MOSKOVA, 8. A.A. — İlim akademisi reisi, M. Karpinski, Reşit Galip Beyin ölümlü münasebetiyle, Türkiye büyük elçisi Hüseyin Rağıp Beye aşağıdaki telgraftı göndermiştir:

"Türkiyede maarif ve ilmi araştırmalar sanasında çalışan Reşit Galip Beyin vakitsiz ölümünü öğrendim. Derin taziyetlerimi bildiririm"

Karpinski Akademi azasından M. Marr ve M. Samoiloviç de, Türkiye ile Rusyayı bağlayan ilim ve hars bağlarının takviyesine pek ziyade hizmet etmiş olan Reşit Galip Beyin vakitsiz ölümünden dolayı taziyetlerini bildiren birer telgraf çekmişlerdir.

Lise ve orta mekteplerde beden terbiyesi ve musiki dersleri

ANKARA, 8 (Telefonla) — Maarif Vekâletinin liseler ve orta mektepler için hazırlamakta olduğu yeni ders programlarında beden terbiyesi ve musiki dersleri ihtiyarı addedilmektedir.

Kazanlan ders saatlerine mukabil fen ve edebiyat dersleri arttırılacaktır.

Mecliste kabul edilen kanunlar

ANKARA, 8. A.A. — B. M. Meclisi bugün reis Vehkî Hasan Beyin riyasetinde toplanmış ve vakit akar ve arazinin ve mahsulleri nin ne suretle icar ve idare edileceğine dair kanun lâyihası ile zabita memurlarının tahdidî sınına ait kanunun ikinci müzakerelerini yaparak kabul etmiştir.

Meclis pazarı günü toplanacaktır.

İktisat vekâleti teşkilâtı

ANKARA, 8 (Milliyet) — İktisat Vekâleti bu sene yeni teşkilâtı projisinin bir kısmını tabrika karar vermiştir.

Sumerbankın obligasyonları

ANKARA, 8 (Milliyet) — Sumerbank'ın çıkaracağı obligasyonların teferüatını idare meclisi cumartesi günü kararlaştıracaktır.

Bazı fena niyetli insanların faaliyetlerine mani olunacak Ceza kanununda tadilat yapılacak

ANKARA, 8 (Telefonla) — Ceza kanunumuzun 151 inci maddesinde yazılı "hal," ile 159 cu maddesinde yazılı hükümetin şahsiyeti mânevîyesini, Büyük Millet Meclisi veya Türklüğü tahkir ve tezyif hallerinden takibat yapılması Meclis reisinin ve bulunmadığı takdirde reise vekâlet eden zatın talep ve iznine bağlı olduğu malûmdur.

Bu mevzuat tabrikatta bazı fena niyetli insanların faaliyetlerine vesile verdiği Adliye vekâleti kanunun metni hükümlerini tadil eden bir lâyiha hazırlanmış ve Meclis Meclisi tarafından kabul edilmiştir.

Meclis Meclisine teklif edilecek bu tadile göre bu nevi takibata esas teşkil edecek tahkikat dosyası ya Adliye vekâletinde veyahut ta Millet Meclisinde bir büro tarafından esaslı surette tetkik olunacak ve vartılacak kanaate göre icap ederse Meclis riyasetinin takibat yapılması için izni alınacaktır.

Muhacirlerin yanlarında getirebilecekleri eşya meselesi

İktisat ve İnhisarar vekilleri dün iktisat encümeninde müzakerelere iştirak ettiler

ANKARA, 8 (Telefonla) — Muhacirlerin yanlarında getirebilecekleri eşyanın nevi ve miktarı hakkında hükümetin Meclise vermiş olduğu kanun lâyihası bugün İktisat encümeninde görüşülmeğe başlanmıştır. Encümen toplantısında İktisat ve Gümrük ve İnhisarar vekilleri de iştirak etmişler ve mütalealarını söylemişlerdir. Lâyihanın encümen de müzakeresi hararetili olmuştur.

İskân kanun lâyihasını tetkik eden muhtelit encümen reisliği de bu lâyihayı ishân lâyihasile alakasına mebnî kendi encümenine havalesini istemiştir. Fakat mesele ehemmiyetli olduğundan lâyihanın bir an evvel kanunîyet kesbetmesi arzu edilmektedir.

Encümen cumartesi günü meseleyi tetkike devam edecektir.

FELEK

Maaş cüzdanları meselesi

Ben kendimi bildim bileli bu maaş cüzdanları, maaş yoklaması, maaş tevziatı hakkında şikâyetler edilir durur. Bunların hangisi haklıdır, hangisi haksızdır, kestirilemez. Ve her sene maaş işlerinde bir yenilik, bir kolaylık yapıldığı öğrenilir. Bununla anlaşılır ki; bu iş o yenilikten evvel biraz daha güç imiş.

Ben günlerde bu maaş işle yakından meşgul olmak zorunda kaldım. Yakınlarımdan birinin maaş cüzdanını değiştirmek lazım geldi. O münasebetle bazı müşahedeler bulundum.

Evvelâ anlayamadığım nokta şu oldu: Tekâütler, yetimler, ve dul-ların ellerindeki maaş kuponları iki senelik. Bu iki senelik kuponlar geçen üç aylık tediyede bitti. Şimdi yenisi verilecek. Kendi kendime soruyorum :

— Acaba biten kuponların son üç aylığı tediyede edilirken, aynı zamanda iki senelik yeni kuponlar verilemez miydi? Buna cevap veremiyorum. Çünkü bu işle meşgul idare cihazının işleme kudreti meçhuldür. Şimdi bu yeni kuponlar verilirken maaş sahibinden bazı şeyler isteniyor. Evvelen yeni hüviyet varakası. Bunda Maliye müessesatı haklı. Çünkü resimsiz ve eski nüfus vesikalari pek te ihticaca salih değil. Lâkin yeni hüviyet varakalarını verecek olan nüfus idareleri böyle bir tehacümü karşılayacak şekilde değil. Bir iki memurla böyle binlerce adamın nüfus kaydını değiştirmek mümkün olamıyor. Bir kere için bu tarafında maaş sahibi olanlara (gel! git!) oluyor. Ekserisi mukayyet olduğu mahalleden başka yere taşınmış olan bu ihtiyarlar ve dullar bu işten dolayı hayli hırpalanıyorlar. Amma başka türlü olmaya da imkân yok. Ne ise, bu bir defalık bir şeydir, geçer diyelim.

Maaş sahibi bu yeni hüviyet varakasını malmüdürlüklerine bizzat müracaat etmeye mecbur ediliyor. Lâkin bunların içinde hasta-ları var, alileri var, oralarda satılmalara bekliyecekleri de var. Bence bunların şahsın müracaat etmelerinde fayda yok. Mademki; cüzdanlarda, hüviyet varakalarında ve defterlerde fotoğraflar vardır ve madem ki; zaten maaş alma-maya maaş sahibi bizzat gelmeye, yahut resimli vekâletname ile birini göndermeye mecburdur. O halde şimdi bir kere cüzdan için, bir kere de maaş için bu adamları dairelere, getirmekte pek fayda olmasa gerek.

Esasen sağlık yoklamaları Mayıs bırakılmış. Demek ki; Mart içinde bir kere cüzdan almaya, bir kere maaş almaya gelen bu yorgun adamları iki ay sonra bir kere de yoklama için çağıracağız... Vakıf devlet, suüstimalerinin önüne geçmek için selâmet tedbirleri almaya mecburdur. Bir çok ölmüş maaş sahiplerinin maaşları alma gelmekte olduğu meydana çıktığını gazeteler yazdılar. Bunun önüne geçmek için çareler düşünmelidir. Lâkin mademki; maaş sahibini bizzat gelmeye mecbur ediyoruz. Cüzdan vermeyi, maaş tevziatını ve yoklama işini aynı zamanda yapsak ta gelip gitme tekrarı etmeye daha iyi olmaz mı? Amma memurlar biraz fazla yorulacaklar. Ne yapalım; bugünkü tekaütler de çünkü memurlar idi. İnsanların göçen nesle yardım ve hürmeti geleceklerin hürmetine istihkak kesbetmesinin ilk şartıdır.

FELEK

İzmir lisesinden yetişenler cemiyeti tarafından dün gece Tokatlıyan salonlarında tertip edilen Ege gecesi çok güzel olmuştur. Zeybek raksları yapılmış, Ege müncaısına ait yemishler ikram edilmiştir.

Feyziati lisesinin çayı
Dün Feyziati lisesi talebeleri tarafından muallimleri ve arkadaşları şerefine Perapalas otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Seyyahların getirdikleri içkiler
Bazı seyyahların beraberlerinde getirdikleri ve içicileri açılmis ve kısmen içilmiş olan içkilerden de gümrük ve inhisar resmi alınmakta idi. Bu hususta vaki olan müracaatlar üzerine mesele tetkik edilmiş ve seyyahların bu içkileri memleketimizdeki seyahatleri esnasında kullanacakları nazari dikkate alınarak bunlardan resim alınmaması talakür etmiştir.

Küçük haberler
Yunan metropolitlerinden Spridon Vlaho Atınadan şehrimize gelmiştir.

EKONOMİ

Çikolata Sanayimiz

İhracat yapılamadığı için sıkışık vaziyettedir

Ticaret odası çikolata sanayi ve ticaretimiz hakkında çikolata fabrikatörlerinin talebi üzerine etraflı bir tetkik yapmış ve vaziyeti İktisat vekâletine bildirmiştir.

Çikolata sanayimiz son zamanlarda çok sıkışık bir vaziyete düşmüştür. Çikolata fabrikalarının istihsal kuvveti bugünkü imalatın dört beş misli fazladır.

Evvelce Suriyeye, Filistine ve diğer şark memleketlerine yapılan ihracatla doyabilen bu sanayi bugün ihracatın durması sebebiyle müşkül vaziyete düşmüştür. Yunanistan çikolatalarının eskki mahreçlerini hemen tamamen tutmuştur.

Ödün tetkikatına nazaran çikolata bazı şeraitin temini halinde memleketimiz için iyi gelir temin eden bir ihracat esyası olabilir. Fakat şeker, süt ve kakao pahalıya mal olduğundan haricte çikolatamız için rekabet imkânı kalmamaktadır.

Çikolatamız her cihetten ihracat şeraitini haizdir. Oda çikolatamız için mevaddi itidaiyenin müsait şeraitle ithalini istemektedir.

Dünya ticareti nasıl gidiyor

Cemiyeti Akvam İktisadi tetkikler serivisi 1933 senesi dünya ticareti hakkında bir rapor neşretmiştir. Şayanı dikkat gördüğümüz bu raporun mühim kısmalarını hülasa ediyoruz:

1933 senesinde muhtelif devletlerin ticari mübadelelerinin umumi miktarı 1929 senesine nisbetle takriben yüzde otuz tenezzül etmiştir. Dünya ticaretinin umumi miktarında bu derece bir tenezzül ilk defa görülmüştür.

Miktar itibarıyla görülen bu tenezzül kıymetle de görülmüştür. Kıymet itibarı ile tenezzül altın hesabıyla yüzde ellidir. 1929 senesine nisbetle 1933 senesinde dünya ticaretinin umumi kıymeti hakkında bir fikir hâsıl etmek üzere miktar ve kıymet yüzdeleri tevhit edilirse 1933 senesi umumi ticaret kıymetinin altın hesabıyla 1929 senesine nazaran üçte biri olduğu görülür. Eğer halen dünya ticaretinin büyük bir kısmını kağıt para ile yapıldığı ve beynelmil borçların er serinin dolar ve isterling ile tesviye edildiği nazara itibare alırsanız dünya ticaretinin umumi kıymetinin yüzde elliye vardığı neticesine vasil olunur.

Dünya ticaretinde selâh olup olmadığı meselesine gelince, Cemiyeti Akvam Meclisi İktisadi tetkikat servisi şu noktaları nazır serdetmektedir:

Bu dünya ticaretinin selâh meselesinde en doğru nokta nazır dünya ticaretinin umumi kıymetinde 1933 senesinde diğer senelere nisbetle daha büyük bir tenezzül kaydedilmediğidir. Bununla beraber bu kıymet 1932 senesinin münadif rakamlarına nazaran tenezzül etmiştir. Yalnız bir ay zarfında 1933 senesi ücare tinde 1933 senesine nazaran selâh kaydedilmiştir.

İktisadi tetkikler servisi millî piyasalarda baş gösteren faaliyetin beynelmil piyasalarda görülün darlığın neticesi olduğuna beyan etmekte, fakat beynelmil ticarete inkişaf vuku bulmadıkça millî piyasalarda görülün faaliyetin ne kadar zaman devam edeceğini kestirememektedir.

Para kurlarındaki kararsızlık, büyük mikyasta altn itharı hareketleri ve esya mübadelesindeki tahdidat fiatların istikrarına ve beynelmil ticaretin inkişafına mani olan halli müşkül meselelerdir. Bu şerait dahilinde, İktisadi tetkikler servisinin fikri ve mütalesine nazaran, şimdilik beynelmil ticarete refaha avdeti ihtimali mevcut değildir.

Kurban bedelleri

Cemiyet merkezinde pazar günü bir toplantı yapılacak

Kurban bayramının yaklaşması mü-nasebetile Tayyare cemiyeti İstanbul vilâyet merkezinde 18 mart pazar günü saat 16 da Tayyare Cemiyeti müdürü Hasan Fahmi Beyin riyaseti altında umumi bir toplantı yapılacaktır.

Toplantıya kaza ve nahiy şubeleri reisleri de iştirak edeceklerdir. Bu toplantıda kurban deri ve barsakları ne suretle toplanacağı görüşülecektir.

Geçen sene muhtelif tayyare şubelerine 3300 canlı kurban ve ayrıca 2500 lira kadar da, kurban bedeli teberrü edilmektedir. Canlı kurban teberrü etmek veya bedelini aynen vermek bittabi daha faydalı olmuştur.

Bu sene bu şekildedeki canlı kurban ve kurban bedeli teberrüatının geçen senekinden daha fazla olacağı tahmin edilmektedir. Bu suretle toplanan bu paralar Ankara'da Tayyare, Hilâliahmer, Himayecial cemiyetleri arasında pay edilecek ve bu paralar cemiyetlerin bir çok hayırlı işlerine sarfedilecektir.

Cemiyete canlı kurban teberrü edecek zevatın kurbanlarının nerelerde ve ne suretle kabul edileceği bilâhara ilân edilecektir.

Kurban kesmek ve şuna buna dağıtmaktan işe, bedelini teşkilatlandırılmış yardım cemiyetleri vastasıyla daha muhtaçlara vermek elbette daha hayırlıdır.

Küçük haberler

Yunan metropolitlerinden Spridon Vlaho Atınadan şehrimize gelmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Belediye memurlarının tekaütlük hakkı Tiyatroda sigara içilir mi?

Şehir meclisi her iki mesele hakkındaki kararını dün verdi

Şehir Meclisi dün öğleden sonra Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplanarak, Konservatuvaya devam edecek belediye memurları ailelerinden tedris ücreti alınmaması hakkında makâmın teklifi bütçe en cümnenine verildi. Bundan sonra, tiyatrolarda yangın ihtimaline karşı alınması lâzımgelen tedbirlere dair tanzim edilmiş bulunan raporun zabıta belediye talimatnamesine derci için komisyonu mahsusuna tevdiî hakkındaki Mülkiye encümeni mazbatası okundu. Bu mazbatada, raporda, yangın karşı tiyatroların da alınması lâzım gösterilen tedbirlerin 10 - 12 bin lira-ya mal olabileceği kaydedildiğinden sonra, raporun bir maddesi müstesna olmak üzere, diğer ahkâmı muvafık görüldüğü bildiriliyordu. Raporun muvafık görülmemesi maddesi, tiyatroların artistlere mahsus ve seviricilere ait kısımlarının hiç bir yerinden hiç bir suretle sigara içilmesini emirdi. Encümen, bunun fazla takyit edici bir madde olduğuna ileri sürüyor; birçok medeni memleketlerin tiyatrolarında olduğu gibi hususi, yani zemini ve duvarlarını yerden itibaren bir kısmı beyaz çini kaplı sigara içilmeğe mahsus bir oda tefrik edilmesini ve buradaki işleri su dolu sigara tabakaları ve yangın söndürme aleti bulundurulmasını ve her perde açılışında bir memur tarafından odanın nazarı tetkik geçirilmesi suretiyle tiyatrolarda sigara içilmesine müsaade edilmesini teklif ediyordu. Müzakere neticesinde kabul edildi.

İsmail Şevket Bey.

Bundan sonra mütekaat belediye memurları hakkında kavanin encümenince hazırlanan mazbatada okundu. Kavanin encümeni, bu farkı tamamen zahiri görevler mazbatasında şöyle di-yordu: "Bu görüş farkı, maaş ve ücret tabirlerine devlet idarelerinde belediye müessesesinde verilen mâna tefavütünden doğmaktadır. Filhakika devlet müessesesinde müstahdem memurlardan yalnız halkî tekaüde malik olanlar ki, maaş alabilirler. Halbuki belediye müessesatında memur, maaş alan değil, sicili mahsusunda mukayyet olan müstahdemdir. Maaş alan belediye memurları ise iki zümreye ayrılabilir: 1 — Halkî tekaüde malik olarak maaş alanlar, 2 — Halkî tekaüde malik olmasızın maaş alanlar. İkinci zümreye tekaüt maaşlarına hâle gelmeksin istihdam edilen doktor ve sair mütehasıslar dahilidir. Bu zümreye dahil mütehasısların maaşlarının ücretle kalbi kanuni zarar ve ziyandır."

Mütekaat belediye memurları
Bundan sonra mütekaat belediye memurları hakkında kavanin encümenince hazırlanan mazbatada okundu. Kavanin encümeni, bu farkı tamamen zahiri görevler mazbatasında şöyle di-yordu: "Bu görüş farkı, maaş ve ücret tabirlerine devlet idarelerinde belediye müessesesinde verilen mâna tefavütünden doğmaktadır. Filhakika devlet müessesesinde müstahdem memurlardan yalnız halkî tekaüde malik olanlar ki, maaş alabilirler. Halbuki belediye müessesatında memur, maaş alan değil, sicili mahsusunda mukayyet olan müstahdemdir. Maaş alan belediye memurları ise iki zümreye ayrılabilir: 1 — Halkî tekaüde malik olarak maaş alanlar, 2 — Halkî tekaüde malik olmasızın maaş alanlar. İkinci zümreye tekaüt maaşlarına hâle gelmeksin istihdam edilen doktor ve sair mütehasıslar dahilidir. Bu zümreye dahil mütehasısların maaşlarının ücretle kalbi kanuni zarar ve ziyandır."

Bu hususta resmi müracaatta bulunacaktır. Fakat bunun için pul lâzım ve onu da burada bulmanın imkânı yok. Gayriresmî olan bu istida- min gazetenizde neşrinin rica ederim."

Kariimizin mektubunu yukarı yazdık. Buna fazla ne ilâve edelim? Alâkadar makamın nazarı dikkatini celbederken fikirlerimizi yazmadan geçemiyecimiz:

Bu bir küçük misaldir. Mesele bugün birinde kalksa da Amerikada veya Fenlandiyada bulunan vatandaşlarımız, Hilâliahmer veya Himayecial için aralarında toplaşarak balye esya gönderirse bunu da hayır, böyle esya memleketi ithal edilemez diye iade mi edeceğiz?

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Bu hususta kararnameye derhal bir kayıt koymak lâzımdır.

Belediye memurları hakkında Mecliste izahatta bulunan Nakhiye Hanım

Bunların haricinde kalanlara gelince, bu kabil memurlar belediye ka- nununun nesrinden sonra belediye hizmetine alınan ve sicili mahsusun- da kayıtlı olan memurlardan ibaret- tir. Bu gibi memurlar aldığı para maaş ünvanile verilse bile nefsiylem- de halkî tekaüdü doğurmayan ücret- ten başka bir şey değildir. Bu gibiler ancak tazminat müstahak olabilir- ler. Birinci zümredeki memurlarsa, be- lediye kanununun hini meriyetinde halkî tekaüde malik olarak müstah- dem olan maaşlı memurlardır; ki hak- kî tekaütleri mahfuzdur."

Encümen, netice olarak umumi meclise mukaddeme verilen ve ma- aşın ücret tahviline dair olan ve ba- dema belediye hizmetine alınacakla- rın maaş alması bile artık hakkı te- kaüde malik olmaları hakkında dair bulunan hükümün refine mahal görü- lmemektedir. Bu mazbatada üzerinde mü- nakaşalar olmuştur. Nakhiye Hanım, 930 dan sonra ücretli alınan belediye memurlarına mezu niyet ve sair husu- satta memur muamelesi yapıp yapıp yapılmadığını mevzuu bahsetti ve bu gi- bilere belediye ayrılışlarında tazmi- nat verilmesi ileri sürüldüğünü kay- dederek bu işin ne netice verdiğini sordu.

İsmail Şevket Bey, evvelce umumi meclise verilen karara tevfik belediye hizmetine yeni alınların ücretle- ri istihdam edilmeyi kabul ettikleri- ne göre, bunlara açık veren belediye başkanlarından tekaüde vermek mev- zuu bahsalmayacağı, bununla be- rabir bu gibilere, belediye ayrılış- larında tazminat itası mevzuu bah- solduğuna söyledi.

Belediye memuru müdürü Samih Bey izahat yaparak hakkı tekaüde ma- lik olmayan memurların da bazı hu- susatta hakkı tekaüde malik memur- larına tatbik edilen ahkâmdan istifade ettirilmekte olduğunu izah etti. Netice mazbatada aynen kabul edildi.

Pazar günü toplaşılacak üzere celse- ye nihayet verildi.

Sinemacılar Ne istiyorlar?

Ticaret odasında tetkikat için bir komisyon toplandı

Sinemacıların taleplerini tetkik ve bir neticeye bağlamak üzere ticaret o- dasında bir komisyon seçilmiştir.

Sinema sahipleri de bir içtima yap- arak bu komisyonun iştirak edecek mu- rahhaslarını seçmişlerdir. Komisyon- da odadan Suat Kara Osman, Refi Celâl, Seyit Ömer Vehbi Beyler sinema- cılardan da Kemal film sahibi Kemal, Yıldızdan Cevat ve İpekçilerden Kahir Beyler bulunmaktadır.

Komisyon için yapılan ihzari tet- kiklere nazaran bir film Türkiyeye ithali için vasatı 4000 — 4500 lira re- sim verilmiştir. Halbuki Yunanista- nda 30, Bulgaristanda 18 — 20 lira film ithalatı için kâfi gelmektedir.

İstanbul elektrik şirketi bütün sanayi müesseselerine tenzilât yapmaktadı- r. Şirketin sinema müesseselerine de aynı şekilde tenzilât yapması tabii görülmektedir.

Film ithalatının kontenjansız olması bilhassa lüzumlu gösterilmektedir.

Komisyon tetkikatına devam etmek- tedir.

Çakmak taşı Kaçıran şebeke

Bir ermeninin üzerinde 9000 çakmak taşı bulundu

Gümrük muhafaza teşkilâtı çoktan- beri mevcudiyeti hissedilen ve çok ge- niş bir miktarda çalışan bir çakmak - taşı ana kaçakçı şebekesini nihayet mey- dana çıkarmış ve efvadi yakalanmış- tir.

Bir müddetten beri şehrin muhtelif yerlerinde, Anadoluya sevkedilirken yakalanan kaçak çakmak taşları İstan- bulda geniş miktarda çakmak taşı ka- çakçılığı yapan bir şebekenin mevcu- diyetini gösteriyordu.

Nihayet delâli toplanarak her ne pa- hasına olursa olsun bu şebekenin meydana çıkarılması için direktif ve- rilmiştir. Bu iş, muhafaza teşkilâtının tecrübeli memurlarından bir gruba ha- vale edilmiştir.

Bu grup kısa bir tetkik ve araştı- rımdan sonra çakmak taşı kaçakçılığı şebekesinin başının Çarşıkapıda elbi- sicilikle meşgul Sitrak namında bir Ermeni olduğu neticesine varmıştır.

Bu netice elde edilince Sitrak'a bir cürmü meşhur yapılmak için plân- lar tertip edilmiştir. Sitrak bu cür- mü meşhur ağının içine düşürmek için sarı, sarı altınlar hazırlanmıştır.

Muhafaza memurlarından bir u- zraşmalardan sonra Sitrak'a abhap olmuş ve onu Anadolu'da bir iş adamı olduğuna inanılmıştır.

Satrak dün sabah nihayet sarı al- tınların yüzüne dayanamamış ve çak- mak taşlarını meydana çıkarmıştır. Dün sabah Sultanahmet meydanında Sitrak üzerinde tam 9000 çakmak ta- şı varken yakalanmıştır. Diğer taraftan bunun sağ kolu olan Çolak Şükri namındaki meşhur kaçakçı da yakalan- mıştır.

Satrak ve Şükri emniyet müdür- lüğüne teslim edilmiştir. Muhafaza baş- müdürlüğü ve polis müştereken tah- likatla meşgul olmaktadır.

İki kilo esrar

Akayın Maltepe vapuride İstanbula gelmekte olan Orhangazi Nazmi na- mında birinin üzerinde iki kilo esrar bulunmuş ve müsadere edilmiştir.

Eytam ve eramil

Yarıdan itibaren maaşların tevziine başlanıyor

Eytam, eramil ve mütekaatın ma- aşların yarından itibaren malmüdürlüklerine bağlı maaş tediy şubelerinde tediyesine başlanacaktır. Maaş tediyatı martın onuncu cumartesi günün- den 24 mart cumartesi gününe kadar devam edecektir.

Emlak bankası geçen cumartesi gün- nünden beri bankanın maaş gişesinden muntazaman tediyata devam etmekte- dir.

Sipahi ocağı sürekte avı tertip ediyor

Sipahi Ocağında mayıs ayından i- tibaren sürekte avları tertip edilecektir. Bu avlara binicilikle mahareti olan kimseler iştirak edecektir.

Bu maksatla biniciler uzun bir kontrol ve tetkikten geçirilecektir. Ehliyeti sabit olan gençler arasın- da ayrıca binicilik müsabakaları yap- ılacaktır.

Adliye intihap encümeni

Adliye yangınından sonra adliye in- tihap encümeni ilk içtimaiyâ gün yap- mış, bazı memurların nakil ve tayinle- ri ile, inzibatî kararlar ittihazile meş- gul olmuş, tâli dercedeki münhal me- murluklara talip olanların evraklarını tetkik etmiştir. Encümen bundan son- ra her hafta muntazaman içtimaiyâ gün-

FİKRA

Otobüsler tıraş edilecekmiş

Dünyanın her tarafında sinema- lar gibi halkın izd ham ve kesafet halinde bulunduğu yerlerde bir yangın ihtimaline karşı muhtelif tahaffuz çareleri tatbik olunur. Biz aldırış etmeyiz. Ancak günün birinde bir musibete karşılaştığımız vakit aklımız başımıza gelir, o zaman sinemalarda operatörle- rin mevkilleri betona tahvil olunur ve muhtelif çıkış kapıları açtırılır.

Devlet müesseselerinin yangına karşı korunma çareleri onun en tabii vazifesi olduğu halde bu va- zife ihmal olunur. Maddi kıymeti milyonları bulan "hukuku ibat", gece bekçisi Çemizgezeli Ahmet Efendi ile Siverekli Mehmet Efen- dinin uhtesine terk olunur. Ahmet Ef. ile Mehmet Ef. haddi zatinde iyi adamlar, dürüst venamslu kim- selerdir; fakat nihayet sizin gibi, bizim gibi veherkes gibi kiş mev- siminde pek tabii olarak üşiyen ve üşüyünce de pek tabii olarak ısın- mak çarelerine bayşayan insanlar- dır. Sözü uzatmayalım, nihayet memlekette bir adliye sarayı haile- si husule gelir. O zaman devlet mü- essesesi harekete geçer. İfta aletle- ri gözden geçirilir kovalar mevcut değilse kovalar, hortumlar yoksa hortumlar tedarik, mevcutları tamir edilir. Kalem odalarına yangın vukuunda evrakın doldurulup pen- dersen atılması için ipler, çuvalar tevzi olunur.

Saydığımız bu hadiselerin hepsi birer nümune ve misaldir. Günün birinde Maslak yolunda bir hadise olur. Bir otomobil ile bir otobüs çarpışır. Bu arada şehrin maruf bir ailesi kurbanları verir. O zaman belediye kollarını çemer, paçalarını sıvrar ve derhal faaliyete geçer.

Kapıyı genişletmekten öküzünl kafasını kesmeyi daha amelî çare olarak telâkki eden insan gibi şo- forlar ve otomobil kullananlar mu- ayyen süratte harekete icbar oluna- cıklarına otobüslerin enleri traş edilmeğe, 2,5 metreden 2,30 santimetreye indirilmeğe kalkışılır ve bu nunla dostlar alışverişte görsün kabilinden aklımıza bir icraat yaptığımız zannedilir, 20 santim farkla kazaların önüne geçileceği tev- hüh olunur.

Eğer otobüslerin 2,5 metrelik genişliği yollarımıza göre bir kaza hudusunda müessirse bu genişliğe bidayette neye müsaade edilmiştir, sormak isteriz. Değilse o halde bu acayip tedbire neye müracaat olunuyor bunu da öğrenmeyi arzu ediyoruz.

Acaba bizi sadece felâketler mi mütebabbih edecek, ancak kaza ve belâların lobutu başımıza indiği zaman mı aklımız başımıza gelecek?

Salâhattin ENİS

Alman gençlik teşkilâtı ikinci reisi

Memleketimizdeki gençlik teşkilâtı hakkında tetkikata bulunmak ve şeh- rimizdeki Alman gençlerle temas et- mek üzere şehrimize gelmiş olan Alman Hitler gençlik teşkilâtı reisi sanisi M. Nabersberg bir kaç gün evvel Anka- raya gitmiştir. Mösöy Nabersberg dün sabah şehrimize dönmüştür. Bir kaç gün şehrimize kaldıktan sonra Almanya'ya dönecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cenveldir)

8 Mart 1934

Akşam Fiyatları	
İstikrazlar	Tahvilât
1933 dahilî 96	T. askeriyeye 0,75
1933 istikrazı 98,75	Elektrik —
Şark D. Vajları 2,60	Tramvay —
Unitörler 28,85	Tünel —
" II 28,35	Ribüm 17,78
" III 28,35	Mümesil 59
Gümrükler 8	" II 47,90
Bağdat 9,75	" III 49
Türkiye Cumhuriyeti 63	

ESHAM

İş Bankası Nama	Telefon
10	15
" Hamillio 10	Tarkos 21,80
" " Müessis 10	Cimento 12,55
" " Müessis 44,50	İttihat dey. 19,25
Anadolu Hissö 25,50	Sark dey. 1,75
Şir. Hayriye 15	Balya 1,55
Reji 4,15	Şark m. ecza 2,85

ÇEK FİYATLARI

Paris	12,05 1,2	Prag	19,03,12
Londra	64 3,4	Viyana	4,43,29
Niวยอร์ก	79,30,14	Berlin	2,00,29
Milano	9,23,15	Madrid	5,82,97
Atina	83,23	Belgrad	34,92,29
Cenevre	2,45,60	Zloti	4,20,79
Brüksel	3,40,68	Pleng	3,86,75
Amsterdam	1,17,89	Bükreşt	79,37,75
Sofya	64,84,57	Moskova	10,89,50

NUKUT (Satış)

Kuruş	Kuruş
20 F. Fransız 169	1 Şile. Av. 24
1 Dolar 324	1 Perza 18
1 İsterlin 641	1 Mark 49
20 Lire 213	1 Zeloti 23,50
20 F. Belçika 115	20 Ley 21
20 Drahmi 24	20 Dinar 5

Haftalık Siyasî İcmal

Mr. Eden'in seyahati:

İngiliz nazırlarından Mr. Eden'ya Avusturya'nın birleşik birliğine karşı, silahsızlanma hakkındaki İngiliz politikalarını Almanya, Fransa ve İtalya'ya izah etmek ve bu devletlerin de politikalarını öğrenmek. Almanya'da silahsızlanma meselesinin, İngiltere, Fransa ve İtalya arasında üç taraflı müzakereler ile halledilecek istenildiği ve Almanların ikinci planda bırakıldığı gibi bir his uyanmıştır. İngilizler, Almanya ile de temas temin ederek onları da birinci plana almak istemişlerdir.

Eden Paris, Berlin ve Rodan sonra tekrar Paris'e uğrayarak Londra'ya döndü. Bu şehirleri ayrı ayrı dolaştığı, her tarafta silahsızlanma etrafında çok müsait bir hava bulunduğuna bildirmektedir. Şimdi anlaşılıyor ki hava bildirildiği kadar müsait değildir.

Evvle Fransa'da Almanya'nın müsaadekârlikta bulunmak noktasından Doumergue hükümetini Daladier hükümetinden daha az hazır bulduğunu anlatıyor. Bunu da tabii görmek lazımdır.

Berlin'e gelince; Eden'in burada iki itiraz ile karşılaşmış olduğunu Evvel Almanlar, silahsızlanma mukavvelerinin İngiltere tarafından teklif edildiği gibi, on sene değil, altı sene yapılmasını istemişler. Fakat bundan daha mühim itiraz, tayyareler hakkındaki kayıtlardır. Malûmdur ki İngiliz teklifi Almanya'yı iki sene tayyarede mahrum bırakıyor. Eğer iki sene zarfında askeri tayyarelerin ilgası için beynelmil bir mukavele imzalanmazsa, o zaman Almanya da tayyareye sahip olabilecektir. İngilizlerin hedefleri şudur: Tayyare İngiltere için tehlikeli bir silâhtır. Binaenaleyh bunun ilgasını istiyorlar. Derhal ilgası mümkün görünmediğinden Almanyanın da tayyareye sahip olmasına muvafakat edecek diyerek, bu müddet zarfında Fransa üzerine tazyik yapmak istiyorlar. Ancak Almanlar, tayyarelerin derhal ilgasını yahut ta kendilerinin de sahip olmalarına muvafakat edilmesini talep ediyor. İşte İngilizler nokta nazırından en ehemmiyetli Alman kaydı ihtirazi budur.

Roma'da İngiliz nazırının bir netice elde ettiğini anlatıyor. Anlaşılan şudur: Mussolini, İtalyan projesini bir defa daha izah ederek bu aralık silâhları azaltmak mümkün olmadığını, binaenaleyh ziyadeleşmesine mani olmağa çalışmak ve bunda muvafak olunursa simdiklik bununla iktifa etmek lazımgeldiğini anlatmış. Ancak şu nokta hatırdan tutulmalıdır ki İtalya Almanyanın silâh noktasından müsavatını tanıdığına göre, derhal Almanyanın da diğer devletler nisbetinde silahlanmasını zaruret halini alacaktır. Yani silahsızlanma teşebbüsü, diğer devletlerin silahlanmaları yerine Almanyanın silahlanmasına ile neticelenecek gibi görünmüyor. Galiba nihayet olacak iş te budur.

Orta Avrupa'nın mukadderati:

Orta Avrupa karışıklığını muhafaza ediyor. Avusturyanın mukadderati, bir taraftan Almanya, diğer taraftan İtalya, üçüncü taraftan Fransa, dördüncü taraftan da Küçük İtilaf arasında münakaşa edilip duruyor. Bu münakaşanın bariz bir neticesi İtalya ile Almanya'nın aralarını açmak olmuştur. Fransa İtalya'nın orta Avrupa için bulduğu çareyi beğenmemekle beraber, bunun tahakkukuna çalışmak İtalya ile Almanyanın arasını açtığı için uzaktan seyirci kalıyor.

Almanya Milli Sosyalistleri tahrik ederek hedefine varmak istiyor. İtalya, Macaristan ile Avusturya arasında bir birlik yapmakla, bu birliğin nasıl yapılacağı henüz malûm değil. Belki İtalya da henüz bilmiyor. Yalnız Avusturya'yı yardım hedefine yapacağı bildirilmektedir. Yani birinci dercede siyasi bir mesele olan orta Avrupa meselesinin yalnız iktisadi bir kombinasyon ile halledilmesi mevzu bahisdir. Böyle bir kombinasyonun muvafak olacağı çok şüphelidir. Çünkü eğer hakikaten yapılsa bile devamlı bir çare olmaz. Kaldı ki Avusturya ile Macaristan arasında bir iktisadi ve gümrük birliği yapmak kolay değildir. Çünkü:

1 - Avusturya'da simdik iktidarı elinde bulunduran faşist zümre Avusturyanın ziraat mntakalarına dayanıyorlar. Bunların imha ettikleri Sosyal demokratlar belki Macar ziraat mahsulatlarını gümrük kapılarını açmağa razı olurlardı. Fa-

kat simdik faşistler buna daha az mütemayildir.

2 - Macaristan büyük harpen beri sanayi memleketi olmağa çalışıyor. Avusturya'nın sanayi mamulâtına karşı gümrük kapılarını açarak bin bir müşkülât ile yetiştirmeye çalıştığı sanayi imha etmek istemez.

Görünüyor ki Habsburg hanedanının ihyası gibi, Küçük İtilafın asla razı olmayacağı ve Macaristanda bugünkü hükümetin asla kabul edemeyeceği siyasi müşkülâtın sarfi nazar, iktisadi menfaatler de uygun gelmiyor.

Mesele şimdi Roma'da yakında Avusturya ve Macaristan Başvekillerinin iştirakleriyle yapılacak olan bir içtimada görüşülecektir. Bu içtimanın ay ortasına doğru yapılacağı bildiriliyor. Mussolini, Goembös ve Dollfuss arasındaki bu içtima şimdiden her tarafta büyük bir alaka uyandırmıştır. Fakat öyle görünüyor ki realist Mussolini, ilk defa olarak hayâl peşinden yürümeye başladı.

Henry ve Elizabeth:

Uzak Şark'ta Henry Pu Yi ile Elizabeth Puyi martın birinci günü dedebe ve tantana içinde Mançurya İmparatoru ve İmparatoriçesi ilan edildiler. Henry ve Elizabeth gibi Anglosakson adlı iki kimsenin Mançurya tahtına oturmak için bir Japon zırlı otomobili içinde merasime gelmeleri hayli garip manzara olmalıdır. Pu Yi malûmdur ki eski Çin İmparatorudur. Çinliler 1912 senesinde kendisini attıkları sonra Japonlar bir zaman işlerini yapıyor diye kendisini sokak ortasında aldılar. Beslediler. Şimdi de Mançuryadaki entrikalarını çevirmek için vasıta olarak kullanıyorlar.

Henry Pu Yi imparatorudur. Binaenaleyh halkın irade ve arzusu ile değil, Allahın takdirle hükümdar oluyor. Fakat gariptir ki halkın iradesi iş başına geçen cumhurreisleri hâlâ imparatoru tanımamakta ısrar ediyorlar. Henüz hiç bir devlet Mançuryayı tanımamıştır. Bir zamanlar imparatorlar, halkın arzu ve idaresidir diye Cumhurreislerini tanımazlardı. Şimdi roller değişti.

İngiliz hükümetinin vaziyeti:

İngiliz aklarının nümayişleri karınlarını doyurmadı. Nümayişin intizamla yapıldığı bildirilmektedir. Hatta işçilerin müessesileri İngiliz Başvekilini Mac Donald tarafından kabul bile mazhar olmamıştır. Başvekil, nümayişlerin komünistler tarafından tertip edildiğini, binaenaleyh nümayişçileri kabul etmekten bir fayda hâsıl olamayacağını bildirdi. Bazı amele mebusları tarafından Mecliste yapılan bir istizaha cevap olarak dedi ki:

"Başvekil tarafından kabul edilmiş Kanunu esaslı ile temin edilmiş bir hak değildir. Nümayişçilere bazı mebuslar tarafından Avam Kamarası intizar salonunda çay ikram edildi o şimalden gelen işçilere dağıtıldı.

Diğer taraftan İngiliz kabinesinde bazı değişiklikler olacağı rivayeti nazır. Anlaşılıyor ki, Hariciye nazırı Sir John Simon değiştirilmek isteniyor. Hariciye nazırının muvafak olmadığı şüphesizdir. Beynelmül mi nasebleri dar bir hukukça gözle görünür. Sonra silahsızlanma meselesinde bir kaç defa cephe değiştiren İngilizleri müşkül vaziyete düşürdü. Hariciyede muvafak olmadığı aşılardı. Fakat hükümetin milli karakterini muhafaza etmek lazımgeldiğinden Simon kabineden büsbütün atılamaz. Kendisine dahiliyenin teklif edileceği söylendiği gibi, başvekilin de çekilme isteği bildiriliyor.

Bununla beraber, galip ihtimal Mac Donald hükümetinin daha bir müddet iktidarda devamı noktasında toplanıyor. İngilizcede bir darbe mesel vardır: Bir nehirin suyu içinden geçerken at değiştirilmez. Dahili vaziyetin bu derece nazik ve harici vaziyetin de bu kadar buhranlı olduğu bir sırada İngilizler de hükümet değiştirmek istemeyeceklerdir.

Yaşadığımız zamanın garabetleri:

Dimitrof, Tanef ve Popof isiminde üç Bulgar komünist Almanlar tarafından bir tayyareye bindirilerek Mos-

SİHHİ ÖĞÜTLER

Mektep çocukları

Bugün mekteplerde betahis ilk mekteplerde çocukların beden ve sıhhatları ile pek yakından alakadar olmağa başlayan maarifimiz her tahminin fevkinde ve her türlü takdire layik pek büyük bir yurt hizmeti yapmaktadır. Çocuklar istikbalin ümitleridir, onların arızasız ve hiç bir şeyden mahrum olmayarak sağlamlık ve mes'ut yaşamak tabii haklarıdır. Mekteplerde çocukların sıhhat yoklaması yapılmış sükran ile karşılanmağa layiktir. Beş on sene evveline gelinceye kadar böyle şeyler kimsenin hatrından geçmezdi. Mektep çocukları pek acımacak bir halde idi. Biçare yavrularla kimse alakadar olmazdı, büsbütün kendi hallerine bırakılmış idi, o zamanlar mekteplerde piyano kız mekteplerinde çalgı, piyano ve şarklı bahsetmek ayıp ve terbiyesizlik sayılırdı. Bugünkü gibi çocukların sıhhatlarını yoklama etmek şöyle dursun, biri gidip te mektep müdürlüğüne veya hocasına çocukların ekserinin dişleri çürük ve hasta dır, ve vücutları bundan zehirlenmekte olduğunu söylese idi, alacağı cevap çocukların dışıydı. Haydi git işine onu anası, babası düşünün! Olurdu. Aynı zamanda çocukların ağızını karıştırmak size yakışmaz, ayıptır efendi, diye bir de tekdirderler ve fena muamelede bulunurlardı. Halbuki zaman ile her şey ne kadar değişmiştir, belki otuz sene evvelki mektepler ve mektep çocukları ile bugünkü mektep çocukları bir göz önüne getirince irfan ve terbiye hayatımızda ne kadar büyük farklar olduğu anlaşılır, evveleri mektep çocuklarının üst başları perişan, sıhhatları bozuk, dişleri çürük, dudakları yarık, yüzleri kirli ve soluk tırnakları kesilmemiş, saçları taranmamış ve sıhhatta hiç uygun olmayan hallerde idiler.

Büyükada Dr. ŞUKRU

kovaya teslim edildi. Malûmdur ki bu üç Bulgar Torgler namında bir Alman ve Lubbe isiminde bir Hollandalı ile beraber Reichstag'ı yakmakla itham edilmişlerdi. Lubbe idam edildi. Fakat Torgler ile üç Bulgar 23 kânun-üvelede beraat kazandılar. Beraat kazınmalarına rağmen, bu tarihten beri mevkul bulunuyorlardı. Almanların bu hareketi dünya matbuatı tarafından tenkit edildi. Gariptir ki İngiliz ve Fransız liberal efkârı ile Moskovanın komünist efkârı bu noktada birleştiler. Moskova hükümeti de Bulgar komünistlerini Sovyet tebaalığına kabul etti. Bunun üzerine Almanlar üç Bulgarı bir tayyareye bindirerek Moskova'ya teslim ettiler.

Almanya'da tehlikeli birer canı muamelesi gören Bulgarlar Moskova'da birer kahraman vaziyetine geçtiler. Moskova ve Berlinde siyasi kıymetler birbirinden bu kadar farklıdır! Üç komünist te cehennemden çıkmış, cennete girmiş adamlar vaziyetindedir. Mümkün olsa da Rusya'da komünist olmayanlar ile Almanya'daki komünistlerin arasında bir mübadele yapılsa belki her iki taraf için hayırlı olacaktı.

Karl Marks'ın kemiklerle eski bir incil kitabı arasında böyle bir mübadele mevzuu bahistir. Malûmdur ki İngilizler geçenlerde Rusyanın yüz bin İngiliz lirasına eski bir incil kitabı satın aldılar. Komünist pengembere Karl Marks ta Londra'da gömüldü bu Rusyundan Sovyetler kemiklerini Rusya'ya getirmek isterler. İncil için verilen yüz bin İngiliz lirasına İngilizlerin kemikleri Rusya'ya vermeleri ileri sürülmektedir. Yani incil ile Karl Marks'ın kemikleri mübadelesi isteniyor demektir. Takas yalnız ticaret eysası mübadelesine değil, bu gibi işlere de teşmil ediliyor. Garip bir dünya içinde yaşıyoruz vesselâm...

Ahmet ŞOKRU

HİKAYE

Ben namusluym..

Eczacı Dikran Efendi her gün yeni yeni keşeler yapmağa uğraşır. Bu, o kadar kolay bir iş değildir. Hem eilin mahareti, hem gözün isabetli takdiri lazımdır. Bir parça fazla koysa belki hasta ölebilir, bir parça az koysa belki hasta doktorun söylediği günde iyi olmaz.

Onun için Dikran efendi keşelerinde gayet dikkatli davranır. Alın kırışır, kaşları çatılır, zihnini başka hayle bir şeyle meşgul etmezdi. Alışkın eliyle beyaz tozları küçük mustatiller şeklinde sıraladığı kağıtlara dağıtır, sonra bu kağıtları kaşe halinde birbirinden farkız edecek dercede katlardı. Hatta dudaklarını gıdıklayan kır düşmüş büyiğün tellerini bile şöyle elini ayasile yukarı kaldırmazdı.

Dikran Efendi bir gün birden başını kaldırdı. Eczahanenin temizliğine ve ufak tefek hizmetlerine bakan Hayganoş karşısında ağıladığını gördü. Dikran Efendi sordu:

— Hastasın, nesin?
Hayganoş otuz yaşında olmasına rağmen, çirkinliği genç görünmesine mani bir kadımdı. Başını arkaya sallayarak hasta olmadığımı ifade etti:

— Oyleyse nedir ki, ağlaorsun?
— Nasıl ağlamam ki..

Bu sefer Hayganoşın gözyaşları âdetâ boşanmış, kızarmış yüzü sırsıklam olmuştu.

— Evde kimin kimsen öldü?
Hayganoş gene başını arkaya sallayarak böyle bir şey olmadığını ifade etti. O zaman Dikran Efendi sarsızlandı.

— Oyleyse neyin var? Söyle ki, ağnalım.

Hayganoş nihayet pes bir sesle sırını söyledi:

— Gebeyimdir, nedir?
Birden Dikran Efendinin kan beşanı sıçradı. Gözünü düzelttikte Hayganoş dikkatle tekkik etti. Bu çirkin kıza da hangi medisiz ifigal edip baştan çıkardı, diye hayret ediyordu. Sordu:

— Kimden gebesindir ki?..
Hayganoş kimden gebe kaldığını bilmiyordu. Dikran Efendinin hayreti daha ziyade arttı. Nihayet kadının verdiği izahattan anladı ki, bütün çirkinliğine rağmen onunla münasebette bulunanlar bir, iki değil, üç kişi imiş.

Dikran Efendi namuslu adamdır. Hizmetçisinin böyle ulu orta hem de üçüncü görüşmesine bir türlü tahammül edemeyecek tabiatindedir. Fakat Hayganoş karşısında iki göz, iki çesme, parmaklarını birbirine geçirip kıvrarak yalvarıyor, af dileyordu.

Dikran Efendi vaziyeti vahim görüyordu. Ya konu koşmu kendisinin şüphe ederlerse. Öyle ya, kendi eczahanesinde çalışan kadın... Hizmetçisine çıkıştı:

— Bu ne haldir ki? Beni mahalle ye ireziledeceksin?
Hayganoş daima merhamet dileyerek yarı cümlelerle anlatmak istedi ki, eğer Dikran Efendi isterse, ortada mesele kalmaz. Ne ilaçlar var ki, Dikran Efendi hepsini biliyor. Eh, belki bir ilaç verir de..

Dikran Efendi hiddetinden kıpırmaz olmuştu:

— Üstelik bir de beni cinayete sefkedeceksin? Diye çıkıştı. Haydi, topla pınlı, pırtını.. Seni bir dakika gözüm burada görmesin.

Hayganoş diz üstü yere çöktü. Eger Dikran Efendi kovarda, gidip kendini öldürecekini söyledi.

— Annenin yanına git.
— Annem beni öldürür.

Fakat Dikran Efendi kararını vermişti. Senelerdenberi namusu ile yasıyan adam ortaltı rezil olmak istemiyordu. O zaman Hayganoş yerinden kalktı, ayaklarını sürüye sürüye eysasını hazırlamağa çıktı. Dikran Efendi başını sallıyarak hayıflanıyor:

— Bunlara da ne oluyor böyle ki. Diye söyleniyordu.

Bir sandalyeye oturdu. Ötinki, şimdiye kadar ismini ağzına almadığı ve hayatını istrap içinde bırakan kadını düşünüyordu.

"Bunlar" dediğinden biri de eski karısı idi. Gerçi macerası pek karışık

Tamamen TÜRKÇE SÖZLÜ muazzam bir film

AŞK FİRTINALARI

Oynayanlar GARY KOOPER - HELENE HAYES

İPEK FİLM studiosunda lisanımıza çevrilmiştir.

Bugün İPEK Sinemasında

İlâveten: Ankara'da Reşit Galip Beyin cenaze merasimi

İntibaati gösterilecektir.

Bugün saat 11 tenizlatlı matine (14240)

MACAR MARŞI

(Rakoczy March)

GUSTAV FROELICH..

[14233]

Dr. İHSAN SAMI

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. 12894

MAURICE CHEVALIER

Pek yakında . . . geliyor.

(14236)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL: 12,30: Alaturka plâk neşriyatı. 18: Plâk neşriyatı. 19: Muhtelif neşriyat, ajans haberleri. 19,30: Türk musiki neşriyatı (Eliza H. Incl. H. Ülku H. Sevin Hanım.) 21,20: Ajans haberleri ve borsa. 21,30: Necip Yakup Bey orkestrası.

ANKARA: 12,30: Ankarapalatan nakil. 18: Keman konseri. (Ekrem Zeki B. tarafından) 18,40: Fransızca ders. 19,15: Gramofon. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1415 m. 12,30: Hafif musiki. 17,40: Müsahabe. 17,55: Taganı. 18,25: Oda musiki. 18,50: Müsahabe. 19: Mektupli neşriyat. 20: Muhtelif sözler. 21: Musikiye dair konferans. 21,15: Varşova Filharmonik heyeti tarafından konser. 23,40: Dans musiki. 24: Müsahabe. 24,05: Dans musiki.

BUDAPESTE, 550 m. 18: Sahibinin Ses plâkları. 19: Stenografi dersi. 19,30: Spor haberleri. 19,40: Piyano konseri. 20,20: Konferans. 20,50: Taganlı konser. 22: Haberler. 22,20: Budapeşte musiki heyeti tarafından konser. 23: Haberler. 23,45: Pali Pertis Sigan takımı.

VİYANA, 507 m. 18,10: Popüler opera ve operetlerden parçalar. 18,30: Hugo Wolff'un eserlerinden parçalar. 18,55: Seyahat ve seyrüsefer haberciler. 19,10: Haftanın beden sporları haberleri. 20,10: Josef Holzer radyo orkestrası. 21,20: Aktüalite. 21,35: Halk opera orkestrasının konseri. 22,45: Son haberler. 23: Org konseri. 23,30: Neşeli karışık musiki neşriyat.

BUKREŞ, 364 m. 13: Borsa. — Plâk. 14: Haberler. — Plâk. 18: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,15: Radyo orkestrası. 20: Üniversite dersleri. 20,20 Plâk. 20,45: Konferans. 21: Senfonik konser. 22: Müteale. 22,15: Senfonik konserin devamı. 22,45: Haberler.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

BRESLAU, 316 m. 17: Hafif musiki. — Müsahabe. 18,35: Keman konseri. 19: Gençlikçi neşriyat. 20: Müsahabe. 21: Kisa haberler. 21,10: Dans musiki. — Müsahabe. 24: Dansın devamı.

Milliyet'in edebî tefrikası: 16

KANLISIR

Yazan: Mahmut YESARI

İçin söyleyiyorum. Hiç tanımadığım, bilmediğim bir kız, bir kadın dahi olsaydı, gene isyan edecektim. Bu gibi adamların vücudu, insaniyete, cemiyete bir hakarettir. Alacakları kızlara yazıktır, günahıdır. Halim Siret gibiler, aile yuvası kurmazlar; onlar, beşeriyetin zararına yaşarlar ve kurulmuş yuvaları bozar, dağıtır.

Mesture, gittikçe sararak beni dinliyordu:

— Hürev, anneni görücü gönder, beni iste..

Bu, benim aylardanberi düşündüğüm bir şeydi. Fakat annemle Mesturenin annesinin araları açıktı. İki kadın da, birbirinin ayağına gitmeği bir izetti nefis meselesi teklâki ediyordu.

Anneme yalvarsam, belki hatırım için, bu fedakârlığı katlanırdı. Fakat acaba Mesturenin annesi, nasıl kabul edecekti? Müspet bir netice ele geçiremedikten başka, annem yanında da mahcup, suç-

lu olacaktım.

Mesture, elini omuzuma koydu: — Neler düşündüğünü biliyorum. Fakat her şeye rağmen..

Omuzumu sarsıyordu: — Anlayor musun? Her şeye rağmen..

Bu, son bir ümit, son bir ihtimaldi.

Mesture, ilâve etti: — Vakit geçirmeden.. Vakit geçirmeden.. Derhal..

Kalbim uyuşmuştu: — Beni korkutuyorsun, Mesture! Bu kadar yakın mı?

Dudaklarını büktü: — Bilmem.. Bilinmez ki.. Halim Siret'in annesinin tavırlarından işi, aceleye getirmek istediklerini anlatıyor.

Hınca yumruklarını sıkıştırdım: — Tabii.. Eğer uzarsa, biraz zatacak olurlarsa, oğullarımın foyası meydana çıkacak. Bir kere nikâh olsun, ötesi kolay.. Bir talâk rezaletinden kaçmak için en feci

vaziyetlere, ister istemez katlanılacak..

Sesim, hiddetle tiritiyordu: — Emin ol, Mesture.. Bu, Halim Siret'in annesinin planı, arzusu filân değil.. Bu, bizzat Halim Siret'in kafasında doğmuş, çok iblisçe bir teşebbüstür. Demek ki artık kenarda köşede, kıyıda bucakta, kurulacak, dolandırılacak kimseler kalmamış! Şimdi kurt, kuzu maskesi takılarak akraba kapılarını çalıyor. Ondaki cürete, pervasızlığa bak ki yıllarca semtlerine uğramağa, belki yüzlerini, seslerini bile unuttuğu akrabalarını ziyaret ediyor ve kızlarına talip çıkıyor.. Maksadına erişmek için, ne kadar serbest, ne kadar küstahça yürüyor, görüyor musun? Küçük bir mukaddeme, şöyle göz aldatmak için evvelden hazırlamaya da lüzum görmüyor.. Bu teşebbüse, ailesinin de yardım edeceğini, hattâ dört elle sarılıp çalışacağını biliyor. Çünkü kendisinden kurtulacaklar.. Halim Siret, senden daha zengin bir kız bulamaz mı? Şüphesiz ki bulurdu. Bir akrabayı tercih etmesindeki sebep, etraftan sorulup araştırılma tehlikesi yok.. Kirli çamaşır, ortaya çıkıyacak! Çok iyi düşünmüş! Çok iblisçe düşünmüş!

Mesture, bayılmalar geçiriyordu:

Erika Morini İstanbul'da

Meşhur kadın kemancı Erika Morini 14 Mart çarşamba akşamı Saray (eski Glorya) salonunda bir resital verecektir.

Erika Morini 1908 senesinde Viyanada doğmuştur. Babası musiki hocalarından Oskar Morini idi. Da ha üç yaşında iken, çocuk, babası ders verirken salonun bir köşesinde durur, dersi dinler, sonra duyduğu nağmeleri piyanoda tekrar etmeğe çalışırdı.

İlk keman dersini babasından aldı, sonra, profesör Sevcik'ten ders alarak Viyana konservatuarı "virtüözler" mektebini 9 yaşında bitirdi. İlk defa olarak 1916 senesinde Viyanada sahneye çıkmıştı ve aynı mevsimde 6 konser vermiştir. Sonra Almanyada, Polonya, Romanya ve Macaristanda, harpten sonra da Amerikanın 200 şehrinde konser vermiştir.

"Benhur," filmi Sivasta

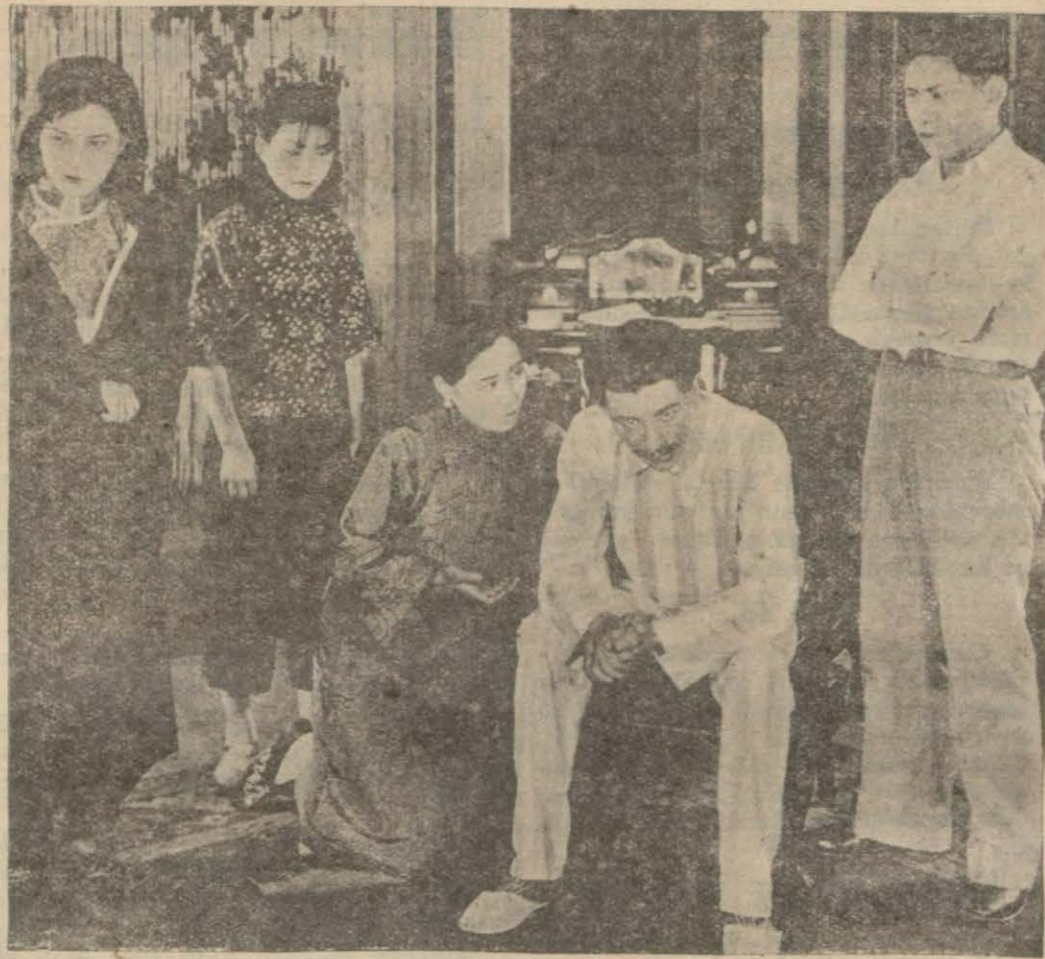
SIVAS, (Milliyet) — Şehrimiz Yenihayat sineması "Benhur" filmi ni dört gün için 300 liraya belbetmiş ve halka göstermeğe başlamıştı. Bu muazzam tarihî film Sivasta alâka uyandırmıştır.

* Harold Loyd yeni bir film çevirmeğe başlamıştır. Eşi Una Merkel'dir.

"Tom amcanın kulübesi" isimindeki meşhur romanı Paramount film alacaktır.

Lilyan Harvey, Moris Şövalye

(Şanghayda bir Rezalet) isimli Çin filminden bir sahne

Küçük Sinema Haberleri

* Boşanmak üzere olan Henry Garat karısı ile barışmıştır.

* Amerikada sinema hasılatında geçen sene kanunusani aynaya nazaran yüzde 7 bir fazlalık vardır.

* Nev - York şehri sinema âmilere Hollywood'un sinema âlemindeki tefevkünü kırmak için çalışmaktadır.

* Paristeki sinemaların haftada halka arz ettikleri koltuk adedi 3,726,533 tür. Son nüfus tahririne göre Paris'te 2,871,479 kişi vardır.

* Pariste kargaşalıkların filmi göstermek için ısrarla müsaade isteyen bir s'nemaya polis müsaade etmiştir. Fakat bir şartla. Halkın bağrıtlarını kaldırdı yerine (Nice) karnavalında alınmış gü-rültüleri ilâve etmek şartı ile.

* Avusturya hâdiselerinde iki sinema operatörü idam edilmiştir.

*Greta Garbo'nun çevireceği ilk filmi ismi (Boyalı dudak) tir.

* Sahne vâzî (Mamulyan) yakında (Nev - York) tan avdet edecek ve Tolsto'nin (Öldükten sonra verilen) isimindeki eserini çevirecektir.

* Gary Cooper'in amatör olarak yaptığı karikatürleri Hollywood'daki bir sergiye konacaktır.

* Meg Lemonier beş arkadaşile birlikte Prenses Çardaş filmi çevirmek üzere Berlin'de bulunmaktadır.

* (Ham meyve) isimindeki eserin Berlin'de Glorya - Palas'taki ilk gösterişi büyük muvaffakiyet temin etmiştir. O sırada Berlinde bulunan bu piyesin muharriri (tanınmış ve tebrik edilmiştir).

* Franz Lehar'ın (Paganini) opereti yakında filme çekilecektir.

* Çinde bir takım çince filmler çevirmekte ve memleket dahilinde gösterilmektedir. Bu filmlerdeki eşhasın vaziyetlerine göre muayyen kostümleri vardır. Gevez kostümü, hain kostümü, âşik kostümü, hiraz kostümü gibi. Piyesin mevzuu ne olursa olsun mutlaka bu kostümler bulunur ve bu kostümlerin eşhası sahneye dahil olurmuş. Bu tafsilâta göre Çindeki filmcilik bizde orta oyununa benzer bir şey galiba.

* René Pijol'un Balay isimli operetinin başrolünü Henry Garat deruhtet edecektir.

* (Yıldönümü) isiminde bir film çevirmek için Marie Bell angaje olmuştur. Filme 15 nisanla başlanacaktır.

* Bir Fransız sinema mecmuasında okunmuştur: "Şanghay'da tesadüf ettiğim bir

ARTİSTLER EVLERİNDE

Bir çoklarımız sinema yıldızlarının Hollywood'ta, hele içkiyede müsaade edildikten sonra, her akşam ziyafet sofralarında, balalarda, meclislerde eğlenip vakit geçirdiklerini tasavvur ederler.

Halbuki bunlardan çoğu, stüdyolarda bütün gün devam eden işin yorgunluğunu almak için, evlerinde istirahatini tercih etmektedirler.

Joan Harlow'un Hollywood sırtlarında, ta uzaklardan denizi gören küçük bir köşkü vardır. Evi bembeyazdır, divarlar beyaz, mobilyalar beyaz, halılar beyaz.

Joan beyazlarla örtülmüş iki koltuk ve alçak beyaz masasında içi çiçek dolu beyaz bir porselenden başka mobilyası olmayan verandasında eline bir kitap alıp koltuklardan birine gömülmeği tercih eder.

Lupe Velez de vaktini doğduğu memleketin batralarile dolu salo-

nunda geçirmeği sever.

Clark Gable'in vakti geçirmek için istediği salonun divarları silahlar ve doldurulmuş av havanların kafalarile doludur. Artist burada silahlarını temizleyip yağlar.

Madge Evans bir radyo makinesi karşısında kendisini yastıkların içine atar.

Norma Shearer'in evi Santa Monika plajındadır. Ummannın mavi suları evin temellerini yalar. O da denize karşı verandasında oturur, ya kitap okur, ya hayalâta dalar.

Janette Macdonald'ın Hollywood'un büyük otellerinden birinin yedinci katında daairesi vardır. pencerelerden bütün civarı seyrederek. Piyanosu salonunun en güneşli yerine konmuştur. Her gün, eğer stüdyoda film çevirmiyorsa, dört saat kadar piyano çalar, Fransız ve İngiliz hocalarından yeni şarkılar öğrenir.

(Prens Aşk) filminden bir sahne

Çin sinema firması müdürü bana Çin'de filmciliğin pek parlak istikbal olduğundan bahsetti.

Bu adamın ismi Marcus Avacyan'dır. Musulda doğmuştur. Amerika pasaportu ile gezer. Muavin Portekiz tabiiyetinde bir Yunanlıdır. Bu firmaya rakip olan diğer bir film firmasının meclisi idare reisi bir Türktür. Azaları: İngiltereden tardedilmiş bir İngiliz, bir Filipinli, bir Rus ve bir Ermenidir...

* La Dubarry'yi Alman yıldızlarından Gitta Alpar çevirecektir.

* Mary Picford'u Bostonda iken kaçırmak istemişlerdir. Fakat polis mütecavizlerin planlarını suya düşürmüştür.

* Metro firmasile uzun münakaşalardan sonra Jean Harlow nihayet şu şekilde anlatmıştır: Evvelce 1500 dolar alıyordu, fakat şimdi 5000 istiyordu. Anlaşma 3000 dolar üzere olmuyordu.

* Almanyada 1933 senesinde 48,771,000 seyirci sinemaya gitmiştir. 1932 de 57,942,962 seyirci gitmişti.

Roosevelt Amerikann diktatörü

(Başı 1 inci sahifede)
dir değil, vâki bile değildir. Fakat mantıklı kanunların kâfi gelmediği yerlerde bazan cesaretle hareket etmek te icap etmektedir. Roosevelt Amerikanın nizamını baştan aşağı değiştirdi. Ve binaenaleyh bunun beynelmil büyük tesirleri de oldu.

Londra konferansının hemen arifesinde Amerika altın mikyası usulünü terk etmiş ve bu suretle Amerika parasına gayrimutakarrak verecek konferansın muvaffakiyetsiz bir neticeye varmasında mühim bir âmil olmuştur. Bunun sebebi de şudur: Çünkü Amerika için doların sun'i bir surette kıymetsizlendirilmesi lâzımdır. Bu sayede hususi borçların miktarı azaltılabilir. Kıymeti düşmüş bir para sayesinde umumi fiyatlar yükseltilmesi için malların evvelce hemen hiç mesabesinde bir fiyata satan çiftçi madde ipotidâye mistahzilleri de bundan istifade ederler...

M. Roosevelt, Congrès vastasi- le kendisine hususi salâhiyetler verdirerek doların kıymetini hemen yarı yarıya düşürmeğe muktedir oldu ki Amerikada bu düşük paraya şimdi "kauçuktan dolar," denilmektedir.

Filhakika Amerika ihracatçı bir memlekettir. Hariçte Amerika mallarını mübayaaya edenler fiyatların yükseldiğini görünce bu malların bedelini ödemek için fazla dolar satın almağa mecbur kaldılar ve bunun için de altın verdiler... 1928 senesine kadar dünyada mevcut olan bütün altınların yüzde ellisinden fazlası Arupada toplanmış iken bu altınlar Amerikaya muhaceret etmeğe başladı. Filhakika 1928 senesinde Fransa dünya altınlarının yüzde 33 üne malikti. Şimdi bu altınlar Amerika yolu- nu tutmuştur. Bugün Roosevelt'in bu para siyasetinden sonra Amerikada 4,5 milyar dolarlık altın top-

lanmıştır. Bu mikdar bütün dünya da mevcut olan 11 milyar dolar altın nisbet edilirse vaziyetin nasıl Amerika birleşik hükümetleri lehine inkişaf ettiği anlaşılır.

M. Roosevelt diğer taraftan (National Recovery act) yani milli kalkınma kanunu ile memleketin istihsalatını tanzim etmeğe başlamıştır. Bu sayede Amerika'da "sây" yi inkişaf ettirecek işsizliği kendi kendine azaltmak çarelerini aramıştır. İş saatlerinin yüzde on indirilmesi ve ücretlerin yüzde on fazlalaştırılması hakkında son yapılacak teklif te bu cümledendir. Diğer taraftan Roosevelt şimdi gümrük tarifelerini müzakere etmek için kongrenin kendisine salâhiyet vermesini istemektedirler. Roosevelt'in bugünkü vaziyeti bile diktatörlükten başka bir şey değildir.

Dün Amerikada iktisadi kalkınmalar dair aldığımız Ajans telgraflarını aşağıya dercediyoruz: VAŞINGTON, 8. A.A. — General Johnson bütün senayie iş saatlerinin yüzde on indirilmesi ve ücretlerin yüzde on artırılmasını teklif edeceğini bildirmiştir. General, bu teklifin bazı senayie için kabili tatbik olmadığını, fakat en mühimlerinden bazı senayie bunu yapabileceğine kanaati olduğunu ilâve etmiştir.

General Johnson meğull eden diğer bir mesele, istihlâkin artırılması sayesindedir işsizliğin ortadan kaldırılmasıdır. General, senayie hakkında bir diktatörlük endişesi olmadığını, iktisadi kalkınmanın üç esasının "iş, sanayi, istihlâk" olarak kalmakta devam ettiğini teyit etmiş ve sonra demiştir ki: " — Senayicilere, iktisadi kalkınma kanunu mübince tasavvur edilen zecri tedbirleri tatbik için teşkilatlandırdığımızı bildirdim. Şimdiye kadar çok yumuşak davrandım."

Reisicumhurun olmak üzere bir tek idare lüzümü üzerinde ısrar eden General, sözlerini şöyle hülasa etmiştir: " — Bir harp yaptığımızı kanım. Harp zamanında ise, ancak bir tek baş olabilir."

VAŞINGTON, 8. A.A. — M. Roosevelt, kongrenin içtima devresini müm-

kün olduğu kadar çabuk bitirmek niyetindedir. Binaenaleyh, kongradan, nazarı dikkatini milli kalkınma için haayti ehemmiyeti olan bir mesele üzerine teklif etmesini isteyecektir ki, bu mesele, bütçe meselesidir.

M. Roosevelt, gümrük tarifeleri için de müzakere etmek salâhiyetinin bir an evvel verilmesini istemektedir. Ve bu noktada arzusunun yerine getirecektir. Sonra iktisadi kalkınma kanununun daimi olmasını isteyen Reisicumhur, haziranda bitecek olan vesika rejimine senayie icbar için salâhiyet genişletilmesini isteyecektir. Yakında Reisicumhurun borçlar hakkında beyanatta bulunulması bekleniyor. Fakat bunun bir tekliften ziyade, vaziyetin izahı olacağı zannediliyor.

Kongre kapanmasından sonra reisicumhur bir harp gemisi ile Panama kanalına gitmek niyetindedir.

Rusyanın alacağı pamuklar VAŞINGTON, 8. A.A. — Mali kalkınma cemiyeti Sovyet Rusyanın beş sene kredi ile 500,000 balye pamuk almak teklifini teklif ile meğuldur. Meclis nizamname komisyonu, mebus Dickstien'in Amerikada nazi faaliyetleri hakkında bir tahkikat komisyonu yapmasını teklifini ittifafla kabul etmiştir.

Yeni hazine bonoları VAŞINGTON, 8. A.A. — M. Margouth 460 milyon dolarlık, yüzde üç faizli ve dört sene vadeli hazine bonoları ihracatını bildirmiştir.

Hava şirketleri meselesi VAŞINGTON, 8. A.A. — Kongraya gönderdiği hususi bir mektupta M. Roosevelt hava postası nakliyatı için hususi şirketlerle mümkün olduğu kadar çabuk bir zaman içinde mukavele yapılmasını tavsiye etmektedir.

Cümhurreisî mukavelelerin üç seneden fazlası için yapılmamasını ve ancak namuskar tekliflerde bulunulmasını tavsiye etmektedir. Reisicumhurun umumi menafii himaye ve umumi menafii doğruluk aleyhine olarak yapılan eski mukaveleleri hangi şirketlerle yapılmış, bu işe alet olmuş memurları kullanan müesseselerle yeniden mukaveleler yapılmasını temin eden bir kanun lâihyası teklif etmiştir.

Siyasette dönüşüm Noktası

(Başı 1 inci sahifede)
zetelerine yeni bir beyanat vere rek eskisini tevîl etmeğe çalıştı.

Dün gelen Ajans telgraflarından öğreniyoruz ki Belçikanın silâhsızlanma meselesi etrafındaki nokta nazarı resmi ve şayanı dikkat b'r şekil almıştır. Bu husustaki telgrafları aşağıya dercediyoruz:

ANKARA, 8. A.A. — Dün akşam geç vakit Alman istihbarat bürosundan aldığımız bir telgrafta Belçika Başvekili M. de Brockvil tarafından söylenmiş bir nutkun Alman matbuatı tarafından hararetle tefsir edilmeğe olduğu ve buna dair gazete mütalaaları bildirilmekte idi.

Alman istihbarat bürosunun bu haberi neşretmekle beraber bu nutka dair daha evvel bir malûmat almamış bulunmamız dolayısıyla nutkun bu mütalaa ve tefsirata mevzu teşkil eden kısmın derhal bildirmesini Belçika Ajansından istedik.

Belçika Başvekilinin nutkuna dair bu sabah Belgrad'dan aldığımız telgrafta aşağıya yazıyoruz:

BRÜKSEL, 8. A.A. — Başvekil M. de Brockvil Belçika ayanında söylemiş olduğu bir nutkula demiştir ki: "Almanya Versay muahedesinin askeri hükümlerine riayete mecbur etmek için iki çare vardır.

Birincisi mahut 213 üncü madde mucibince hukuki çaredir. Fakat en az iki devletin, İngiltere ile İtalyanın, tahkikat icrasını hakkında karar vermektense imtina edecekleri muhakkaktır. Almanya bunu kabul etmediği için yalnız ikinci çare kalır: tehaffuzi harp. Bu ise ancak cinnet veya cinai zihniyetle tasavvur edilebilir ve fenanın fenası bir çaredir. Bir anlaşma ümidi mevcut oldukça, uzak bir felâketten kaçınmak için anı bir felâketi tahrik etmek caiz değildir. İşte benim ve Fransız hükümetinin hissiyatı budur.

Bu vaziyet, Versay muahedesinde, hakikat tarihinin verdiği dersleri istihfaf ederek, büyük bir milleti silâhsız halde ebediyen bırakmak mümkün olduğunu zannedenlerin hayalinden ibarettir. Devletler Almanya müsayi muamele hakkını tanımışlardır. Her türlü kuvvete müraacaat usulü müstebat olduğuna göre, silâhlara tahdit için bir mukavele akti müzakere edilir. Almanya da dahil olduğu halde herkesin ve müzakera-

tn neticelenmesinde menfaati vardır. Belçikanın gayesi bugün için ve yarın için emniyettir.

M. Hymans'ın fikri

BERLİN, 8. A.A. — Alman matbuatı, Belçika hariçye nazırı M. Hymans'ın ayan meclisindeki beyanatını kaydetmektedirler. Nazır M. Brokvil'in aynı nokta nazarını müdafaa etmiştir.

M. Hymans demiştir ki: "Silâh yarışının önce hiç bir vakt Almanya karşı zecri tedbirlerle geçilemez, bu yarış ancak büyük devletlerin Almanya müsavat hakkını tanıyan 11-12-1932 tarihli beyannamelerine istinat edecek beynelmil bir muahede ile mani olunabilir.

Kabinenin vaziyeti müşkül

BRÜKSEL, 8. A.A. — Havas bildiriyor:

M. Hymans'ın silâhları bırakma hakkında söylemiş olduğu nutuk dün M. Brokvil tarafından söylenmiş olan nutuk gibi ayan meclisinde oldukça bürüdetle karşılanmıştır.

Çok muhtelif temayüllere sahip devlet adamları, hayretlerini ve memnuniyetisizliklerini gizlememektedirler. Bu zevat, bu hareketin sebebinin anlamamakta ve hali hazırda bunu çok gayri tabii bulmaktadırlar. Eğer hükümet bu nutuklardan sonra reye müraacaat etmiş olsaydı bir mukavemete karşı koymak mecburiyetinde kalacaktı. Esasen böyle bir mukavemete bilâhare maruz kalması mümkündür.

Kari mektupları

İnkılap enstitüsü derslerini bastırmak lâzım

Dün karilerimizden ziraat mühendisi Afif İhsan Beyden şu mektubu aldık: Bir inkılap enstitüsü hakkındaki havadisleri muntazaman müteber Milliyet'te takip ediyorum. Bu enstitü nihayet açılmış ve ilk konferansın maarif Vekili Hikmet Bey'e tahsis etmiştir.

Bu enstitünün lüzum ve ehemmiyeti herkese malûm ve orada verilecek konferansların memleketin güzide inkılaplarına tevdi edilmesindeki isabetli kararın manası da keza malûm ve gayeye makrundur.

Ancak İnkılap enstitüsünde verilecek derslerden, yalnız salona sığın bir kitle istifade edebilecektir. Bu istifadenin yüzbinlerce münevver vatandaşlara da tesmili çok faydalı olacaktır.

Bu kıymetli derslerin gazeteler tarafından aynen zapt ve tab'edilmesine imkân yoktur.

Derslerin asıllarının veyahut muntazam zabıtlarının hatipler tarafından tasahihinden sonra küçük broşürler halinde tab'edilerek bütün gazetelerin Anadolu bayilerine satılmak, veyahut hiç olmazsa bütün Halk evlerine toplantılarda okunmak üzere tevzi' derslerin istihlaf ettiği gaye ve büyük ülkü için lâzım değildir? Bu neşriyat enstitünün kitabiyetine güzel bir esas da teşkil edecektir. Siz de böyle düşünüyormusunuz efendim?

Saygı ve sevgi ile okuyucularımızdan Afif İHSAN

İş ve İşçi

Milliyet bu sûtunda iş ve işçi itiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi itiyenler bir mektupla İş büromuza müraacaat etmelidirler.

İş aranıyor

21 yaşında Türk tabaası türkçe, almanca, fransızcaya vakıf bir genç iş arıyor. Taşraya gidebilir. Referansları kuvvetlidir. Milliyet H. H. rûmuzuna müraacaat.

Almancaya mükemmelen vakıf bir genç ehven serailde ders vermek istiyor. Milliyet V. V. rûmuzuna müraacaat.

İnkılâp

Enstitüsünde dün Mahmut Esat Bey derslerine başladı

(Baş 1 inci sahifede)

Mustafa Kemal hazretlerini ve onun yüksek şahsiyetinde Türk ihtilâlini hürmetle selâmlarım.

Büyük şefim, ihtilâlin hukuk tarihini Türk gençliğine anlatmamı tasvip buyurmuşlar, bu çok ciddi işi Masrip vekaletimiz bana tebliğ ettiği zaman, yapıp yapamayacağımı düşünmedim bile. Çünkü şef emredince, bu dünyada başarılacak bir iş olmadıkça inanamıyordum. Emri hemen kabul ettim, hazırlanmaya başladım. Ve bugün huzurunda bulunuyorum. Gazisi Mustafa Kemal, Türk milletinin önde ilerleyen bir zafere bayrağıdır.

Bu bayrak bugün de, yarın da, öbür gün de yükselcek bütün güçlükler üstünde yükselcek ve her şeyi yenecektir.

Arkadaşlar, ben dünkü yeni ve yeniliş aşamam. Ben dünkü yeni ve yenileri gördüm. Yenen hep yücelen ve sonra yayından fırlaması alevli bir ok gibi fırlayan büyük şef ile Türk milleti idi. Yenilen bizim karımızda bütün bir dünya oldu.

Yaklaşmakta olan yarın için de, yenecekleri ve yenilecekleri bugünden görüyorum. Yenilecekler bahtsızlar olacaktır. Ben, bu kadar inanıyorum. Siz de inanınız. Bugün bütün eserler inanın verimdir.

Mevzuu girmeden evvel

Mevzuumuz Türk ihtilâlinin hukuk ve adliye tarihidir. Bu mevzuu esaslı bir surette girmeden önce, umumi yetle ihtilâlin, ihtilâlinin felsefesini ve hukukî mahiyetini mütalea etmek istiyorum.

Bu etüt, bize ihtilâlimizin yeni verimlerini, yeni müesseselerimizin mesnedini ve kadestini anlatmış olacaktır. İhtilâl nedir? İngilizce ansiklopedi; ihtilâl; halkın konserte, birleşik ve az çok firtalı hareketi ile meclisten ve hükümetin dahili teşkilâtını değiştirme demektir. diye tarif ediyor.

Fransız ansiklopedisi ihtilâli tarif etmiştir. Yalnız, müellif 'Tokyin'in (Souvenir) adlı kitabından bazı kısımları nakil ile ictifa etmiştir. İhtilâl, kendiliğinden doğar. Bu doğuma, gebe halinde bulunan umumi sebeplerle hâdiseler meydan verir. İhtilâli, birincilerden yani gebe halde bulunan umumi sebeplerden, yabuk ikincilerden, yani hâdiselerden ayrı ayrı mütalea doğru değildir.

Görüyoruz ki İngilizce ansiklopedi ve müellif Tokyin bize ihtilâli değil, sebepleri ve hâdiseleri anlatıyorlar. Me seleyi mücerret manasından çıkararak concrete edebiliriz. Ansiklopedi so ruyor: Bir ihtilâl umumi sebepler mi meydan verir, yoksa ona inziman eden hâdiseler mi? Müellif Tokyin ile İngilizce ansiklopedi aynı şeyi söylüyor.

Mesela Fransız ihtilâline malûm hâdiseler sebep olmasaydı, buna başka hâdiseler lâhik olurdu. 16 mrci Lüi firara teşebbüs etmeseydi, şark ordusuna iltica etmeseydi, kralıktan iskak olunmayacak, başı kıyotın altında koparılmayacak, cumhuriyet ilan edilmiyecekti, denemez.

Cünkü, bir takım umumi sebepler ihtilâli hazırlamış bulunuyordu. Burada, müdafaa edilmek istenen nokta, ihtilâlin tarifi değil, ihtilâli yapan umumi sebeplerle, inziman eden hâdiselerin birbirinden ayrılmayacağıdır.

Şimdilik, ihtilâle dair kısa bir malumatımız var. Almanca ansiklopedi; İhtilâl, umumi manada tekâmül zıttı olarak mevcut bir halin birdenbire ve esassızdan değişmesidir, diye tarif ediyor. Bu manada olarak, tabiatte bir ihtilâlden, minasebatı umumiye de makine vastasıyla olan ihtilâlden bahsolanabilir.

Edimburg darülfünunu iktisat profesörlerinden Birm iktisat tarihinde, yeni zamanların ticaretinden bahsederken, smal, ticari ihtilâl diye bahseder, yeni devir iktisadı diye bahsetmez.

Bizim yarın müstemleke halini alan dünkü iktisadiyatımızın sanayi devrine girmesi, fabrikalar açılması Alman iktisatına göre bir ihtilâldir.

Dar ve umumi manada olacak olursak, ihtilâl, bir devirden cemiyet şeklinin, umumi karakterinin tam ve kâmil bir tahavvülüdür. Mesela feodalite usulünün cemiyet nazımına, bu kuku beşer nizamı karşısında yerini terk ederek çekilmesi, darma dağınk olmaları bir ihtilâldir.

Siyasi manada ihtilâl bir devletin teşkilâtı esaslı mesnetlerinin, kanunî yoldan gidilmeden, birdenbire, cebren, baştan başa değiştirilmesi, demektir.

Diğer bir Alman ansiklopedisi ihtilâli şöyle tarif ediyor: İhtilâl, geniş manasile, maddi âlemdeki her türlü cehri tahavvülün ifade eder. Bundan başka ihtilâl, siyasi ve içtimai hayat-ta tahavvül, idare edicilerin tarafından cebren vukua getirilen esaslı değişikliklerdir.

Hatibe göre ihtilâl

Bana göre ise ihtilâl şudur: Bir camianın, bir milletin devlet ve hükümet sistemlerinde, prensiplerinde vukua gelen sert ve şiddetli değişikliklerdir. Bu değişiklikler, daima silahlı başarırlar. İhtilâl, sistemlerin, prensiplerin bir kısmına temasa edileceği gibi, heyeti umumiyesine de temas edebilir. Mesela: Yalnız siyasi olabilir. Mutlakiyetten meşrutiyete, meşrutiyetten cumhuriyete geçiş gibi. Bizim 1908 ihtilâli böyledir. Yahut iktisadi, içtimai sahalarına da girer. Tıpkı son büyük Türk ve Rus ihtilâli gibi. 1905 Rus ihtilâli ise yarım kalmıştır. Yalnız "Doma", asımıştır, o kadar.

İhtilâl sadece ve mühasıran devlet ve hükümet şekilleri alâkadar görmez, çok basit ve sathi bir görüştür. Bunun misalini sosyalist ihtilâlcilerinin tahli ederken göreceğiz. Bir milletin, içtimai müesseselerini istediği vakit değiştirmek hakkı mıdır?

İhtilâl bir hak mıdır?

Burada duracağız. Loka göre "Locke", ihtilâl mazlum bir milletin hakkına kavuşmak için müraacat edeceği en âli ve en son çare ve tedbiridir.

Mazlum millet kimdir, ve nedir? İhtilâl hakkını ne zaman kullanır? Lok (Locke) bu hususta diyor ki:

1 — İcra vazifesile mükellef olan kimseler (padişah, kral, imparator gibi) veya heyet kanunların yerine şahsi iradesini ikame ederse, bir milletin ihtilâl etmek hakkı vardır. Bizde Abdülhamit, Vahdetin devirleri gibi.

2 — Teşrii heyeti davet etmez, toplanmasına mani olur veya meclisin hür riyetini selbederse. Bizde Abdülhamit gibi.

Abdülhamit meclisi dağıttı, bir daha toplamadı, otuz bu kadar sene toplamadı. Sonra 1908 ihtilâli cehren meclisi açtırdı. 31 mart suikastı neticesinde millet onu hal' etti.

3 — İcra reisi kendi kendine müteahipleri intihap eder, veya intihap sistemlerini değiştirirse.

4 — Milleti bir ecebî hakimiyyete teslim eder, yahut firar ederse, (Vahdetin gibi, kapıları ecebîlere açtı) o zaman bu şartlar içinde, bir milletin ihtilâl hakkı vardır. Fakat Locke bu ihtilâl haklarını, teşri kuvvetlere karşı da tanıır, icra kuvvetlerine karşı da tanıır.

"Locke", e göre meclis millet'in esaslı haklarını tanımadığı gün, millet, meclise karşı da ihtilâl yapar. Bir noktayı kaydetmeliyiz: Milli hakimiyyet sistemi haricinde idare olunan milletler hakkında Locke ne düşünmüştür? Mesela mutlakiyet, istibdat idareleri gibi... Bu sistemleri, "Locke" in felsefesinde göre izah etmeğe imkân yoktur. Çünkü Locke bu hükümleri tanımsıyor. "Locke" e göre böyle milletler derhal isyan etmelidir. Esaret altında insanlar yaşayamaz. (Locke) in bahsettiği sistemler meşru ve haklı sistemlerdir.

Bu tarifi muarızları ne diyor?

Biraz da "Locke", in muarızlarını dinliyalım:

Muarızlar diyorlar ki... Her defa halk kendinin mazlum görünce, hükümet şekillerini değiştirmek hakkını tanır, devleti muhakkak bir harabiye maruz kılmış olur.

Locke, bu itiraz vakıf değildir, diyor. Çünkü halk alışırtı bir hükümet sisteminin vazgeçirmek çok zordur. Vaz geçebilmek için, büyük iztraplara, ve mahrumiyetlere maruz kalmışlardır.

Locke'in muarızları ısrar ederek diyorlar ki: Her türlü isyanları körüklemeye kadar varır.

Locke bunlara cevap veriyor:

1 — Bir millete ihtilâl hakkı tehlikelidir, diye tanımsamış, ve bu millet istenildiği kadar sıkı zabıt ve rabit altına alınmış, müstebit şeflere istenildiği kadar dini, cismani ünvanlar verilmiş, mesela İslâm'da olduğu gibi halifeye, padişaha zillullahül arz... Denilsin, Fransada olduğu gibi, kralar yalnız alaha karşı hesap vermeğe mecbur bulunsun. Bol keseden çeşit çeşit sıfatlar verilsin; fena idare olunan, sefalet içinde kalan bir millet bu ünvanları da tanımsamış, yalnız alaha itaaddıklarını söyleyenleri bir gün yere vurur. Bence Locke'in bu cevabı çok doğru ve makuldür.

Mesela, Türk ihtilâlini bir an düşünelim: Eski tabir ile yer yüzünde alahım gölgesi olan halifeleri, ihtilâl tuttu, yere vurdu.

Fransa kralıdır, Fransız ihtilâli haklarıdır. Dine ve istibdadı dayanan Rus çarlarının yerinde yelleri esiyor. Görüyoruz ki, büyük ünvanlar, bir milletin ihtilâl hakkını uyusturmağa kifî gelmiyor.

Rus ihtilâlcileri o kadar ileri gitmişlerdir ki "Rusyada Allah ta tarihe karıştı", diye yazdılar yazmışlardır.

Mesele, ihtilâl hakkını tanınamak değildir. Mesele milletleri, ihtilâl hakkını kullanmayacak bir tarzda idare etmektedir. Locke diyor ki:

Ufak tefek sebepler, milletleri ayağa kaldırmaz. Mühim sebepler bile igmaz edilir. Bu da çok doğrudur. Vakıtlara mutabiktir.

Fransız ihtilâlinde bir yaprak

Milletler sabırlıdır. Bu nazarı ve İngiliz tarihçilerinden Karlayl (Carlyle) ve Vels tarafından da izah edilmiştir. Carlyle Fransız ihtilâlini anlatırken şu satırları yazıyor:

"Bir pazartesi sabahı uyandırdı zaman anne, çocuklarını ağlayarak ekmeğe istediklerini işitiyor. Anne, ekmeğinin dükkânının önünde nöbet beklemeye gidiyor. Orada ağıktan kıvranan, kendi iztrabını andıran diğer annele ri görüyor: Biz ne zavallı kadınıdır. Ekmeğin önünde nöbet bekleyeceğimiz, neden bizim ekmeğe hakkımızdan yapılan astızdelerin saraylarına gitmiyoruz?.. Haydi, Versaya gidelim.."

Kadınlar saraya doğru meydan fakir kadınlarla dolu... Yağmur yağıyor, uzun ve yapışık saçlı kadınlar... Baldırı çıplaklar etrafı almıştır. Mu hafızlar sarayı muhafaza ediyorlar, biraz uzakta halkın ıslıkları arasından binlerce kişi bağıyorlar.

Bizzat Haşmetneap pencereden baktıkları sonra onların ne istediklerini sormuştu. Halkın, ekmeğe istediklerini söylediler. 12 kadın murahhas oldu. Saraya gitti. Saray önündeki meydandan dağılan kadınlar, saraya doğru ilerliyorlar. Bağıyorlar: "ekmeğe isteriz, zulümden kurtulmak isteriz.."

Kadınlar, mızraklı, topuzlu, bal-talı, azgın kadınlar kralın arabası etrafına toplandılar, üç renkli bayrağa sarıldılar. Tariz ve kinayelerle dolu şarkılar söylüyorlar. Bir ellerile kralın arabasını gösteriyorlar ve bağıyorlar:

"Dostlar cesaret, artık ekmeğimizi kalmyacağız. Ekmeğimizi, ekmeğimizin karısını ve çarın beraber aldık. (Burada ekmeği kral, karısı kraliçe ve çarlık ta veliahttır.)"

Yağmur yağmaya islatıyor. Bundan sonra her şey düzelecek.

Birkaç gün sonra bu kadınlar Kraliçeye şu sözleri söylüyorlar: "Ah bizim iyi kraliçemiz, bize bundan sonra her şey düzelecek."

Birkaç gün sonra bu kadınlar Kraliçeye şu sözleri söylüyorlar: "Ah bizim iyi kraliçemiz, bize bundan sonra her şey düzelecek."

Birkaç gün sonra bu kadınlar Kraliçeye şu sözleri söylüyorlar: "Ah bizim iyi kraliçemiz, bize bundan sonra her şey düzelecek."

Birkaç gün sonra bu kadınlar Kraliçeye şu sözleri söylüyorlar: "Ah bizim iyi kraliçemiz, bize bundan sonra her şey düzelecek."

ra zulüm etmeyin, biz de sizi sevelim, olmaz mı?,"

Bu hâdise 4 teşrinievvel 1789 da vuku bulmuştu.

Milletler ihtilâl haklarını sui istimal etmezler

Tarihin verimlerine göre salâhiyet usullerini suiistimal eden millet de - ğil, ekseriyetle salâhiyet sahipleridir. Locke'in görüşlerinin isabetini yukarıda, tarihçilerden aldığımız misaller gösterir.

Halk mühim sebepleri bile ihmal eder, imazıyor eder. Zulme, tahakküme ses çıkarmaz, Locke'un muarızları gibi, bir milletin ihtilâl haklarından korkmamak lazımdır. Milletler ihtilâl haklarını suiistimal etmiyorlar. Müstebitlerin suidairesinden korkmamak lazımdır.

İhtilâlden korkmamak, onu lüzumunda bir müdafaaı nefis silâhı gibi sevmeğe ve kullanmak lazımdır. Zabitadan istimdat edemeyecek bir vaziyette kalan vatandaşın, kendini müdafaa için mütecevizi öldürmesi en aziz haklarıdır.

Bundan istifade edenler müstebitler, cebabireler, mütecevizlerdir.

Locke'un görüşüne göre bizim ihtilâlımız

Locke'un görüşünü biraz da bizim ihtilâlimize tatbik edelim: Bizde ihtilâl hakkı suiistimal edildi mi? Bütün me deniyet dünyasına yüksek ve açık alınla çıkmışağâyağ Türk ihtilâli acaba suiistimal edildi mi. Asla ve hiç bir vakit. Gazinin nutku ve bu kitapla beraber vesikalar kitabı, bunu gösterebilir.

Millet, sarayı ve İstanbul hükümetini defatla ikaz ediyor. Memleketin büyük tehlike karşısında olduğunu gösteriyor. Mücrim saray ve onun mücrim hükümeti, ikaza kulak asmsıyorlar. Çifte mücrimler, kendi kafalarile düşünmeden istilâta, bütün bir Türk milletinin mukadderatını idare etmek hakkını haiz olduklarını, zannediyorlar. Saray ve onun hükümetleri milletten feryadını o kadar dinlemiyorlar ki, vatani kurtarmağa çalışanların üstüne asker bile sevk ediyorlar, Seyhisâlâ fetva veriyorlar, "mücahitlerin katli lazımdır, diyorlar."

Tarih, dinin bu kadar feci bir şekilde kullanıldığını hiç kaydetmemiştir. Saray ve onun hükümeti milletten esaretten kurtulmaması için düşmandan fazla çalıştı.

Bütün bunlardan sonradır ki, Türk milleti ihtilâl hakkını istimal etti. Locke'un muarızları, Locke'a taarruzlarında çok haklıydılar. Millet, irtıraplı günlerinde kullanabileceği en aziz silâhı ihtilâldir.

Teşrii kuvvete karşı ihtilâl yapılmaz, ne olur? Locke'a göre endişeye mahal yoktur. Çünkü, milletten ortadan kaldıracağı teşrii kuvvet, müteceviz teşrii kuvvettir. Bu bir isyan değil, âsilere karşı bir istihkak olacaktır. Hakiki âsiler, hakkı ve prensipleri tanımsayınlar. Bu âsiler kimlerdir? Muarızlar diyor ki: Teşrii ve icrai kuvvetlerin salâhiyetlerini tecavüz edecekleri kim söyleyecek, hâkim kimdir ve kim takdir edecek?

"Locke", e göre bu hususta tereddüt ve şüpheye mahal yoktur. Bir teşekkülün salâhiyetlerini tecavüz ettiğini, bütün bu salâhiyetlerin sahibi olan millet, hep millet, daima millet takdir edecek, millet hükmü verecektir.

Locke "Borçlunun, borcunu ödeyip ödemediğini, en güzel söyleni samimi ve vicdanlı alacaklardır, diyor.

Millet adalatlamaz. Millet nasıl hüküm verir? Hükümünü nasıl verir? Bunların cevabını bilâhara ben vereceğim. Biz büyüklerini söylediklerini dinlemeğe devam edelim.

Hakimiyyet bilâkaydusart milletindir

Jan Jak Rosoya göre: Hakimiyyet bilâkaydusart milletindir. Müesseselerinde istediği gibi tasarruf eder. Bir şartla, geriye gitmek, hakla olmamak kaydıla... Kral, sultan, prens ilh.. Bunlar hiç bir vakit Jan Jak Rosoya göre hakimiyyetin şeriki değildirler. Bunlar milletin alelade memurlarıdır. Hatâta bir kanunu esaslı sultan hakimiyyete teşrik etmek teklifi içtimaiye ile kabili telif değildir. Bunlar kovulur, ekseriya tekdüye de verilmez. Fransızlar krallarını kıyotinde kestiler, Ruslar çarları öldürdüler. Gene emedensini biz yaptık. Yalnız kovduk.

Türk gençliği! Hiç bir vakit için bir sultan başı, bir kral başı endişesi, acısı girmemsi. Bütün sultanların, bütün kralların başları, benim nazarımda bir Türk köylüsünün yirtik çarına bile değmez.

Fichte'e göre ihtilâl

Bu ateşli Almanya göre ihtilâl hakkı bir millet için o kadar kat'idir ki bu hususta münakaşaya bile milletin tahammülü olmamalıdır. Müesseseleri değiştirmek, milletten en büyük haklarıdır. Müesseseleri değiştirmek terakki yolunda gerilemek demektir.

Bu tabiatın kanunları ile uygun değildir. Lâyetgayerer olduklarını iddia eden dinler bile hayatı kısımda, yerlerini hayat hakikatlerine terk etmek mecburiyetinde kaldılar. Esasen bunu başka türlü tefsire de imkân yoktur.

Bir müesseseyi değiştirmemeğe inanamak ancak ahmakların işidir. Fichte haklıdır. Karşı gelenler mide kazancını kaybedenlerdir. Mantıkta anlamayanlar kaşık milletlerin kullanacağı silâh ihtilâldir. Bütün hisleri mühürülü olarak kapamış, yalnız menfaatlerini düşününlerle akılla, mantıkla mukabele, akim, man tığı icabı değildir. Yer yüzünde insanlığın icabı, tekâmül olduğuna göre müesseselerin de icabı tekâmül olmak lazımdır.

Yoksa, hayat zorla değiştirir. Fichte edebi bir tamim yapıyor: İkiye ayrıyor:

1 — Fenalar, 2 — İyiler. Fenalar, saman gibidir. yanarlar ve çürürler. İyiler yanmaya tenvir ederler, ve bitirler. Fichte iyi müesseselerin de değişeceği

ididasındadır. Bu mütefekkir çok ileri bir ihtilâlcidir.

Mahmut Esat Bey burada dersini kesmiştir. Cuma'tesi akşamı gene devam edecektir.

Radikal sosyalistler

Kongrelerini iki Ay tehir ettiler

Doumergue kabinesinin vaziyetini iki ay daha tetkik edecekler

PARIS, 7. A.A. — Anadolu Ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Radikal sosyalistler, 11 martta yapılacak beklenen Klermonferan kongresini 12 mayısa bırakmakla çok mühim ve mahirane hareketle bulundular.

Bu kararla Doumergue kabinesine iki aylık tehir verilmiş ve rakip fırkaların vaziyetini tavazuzunu görmek için zaman kazanılmış oluyor. Eski muhalefet bu içtimai 1928 ang kongresi gibi milletler birliğini yıkmaya matuf ve siyasi mütekevye aykırı bir hareket olarak radikal aleyhine propaganda vesilesi yapılmış, Fihalkika bugünkü şerait içinde altı radikal nazımın hükümete istikrarına kongrenin muvafakat etmesi ihtimali yok gibidir.

Böyle bir tasvip 1932 intihabında fırkaya ekseriyet kazandırarak sol cehat itihadının dağılmasına demek olacaktır. Haluki mütekevye rağmen sağların propaganda faaliyeti Kartel fırkaları arasında hareket beraberliğini her zamandan ziyade zaruri kalmaktadır.

Radikallerin bu zarureti takdir ettiklerinin delilleri şudur: "Façizm irticacısı" namı altında sosyalistler tarafından tertip edilen bir çok tezahürlerle radikal teşekkülleri her tarafa iştirak ediyorlar.

Doumergue kabinesinden sonra münhal bir ayaklık ile bir mebusluğ radikal yine sosyalist fırkasının müzaheretile kazanmışlardır. Sağcının meclisin feshini istediği sırada bu galibiyet sağları korkmuştu. Ve sosyalistler feshi istemeye başlamıştı.

Son günlerde biri belediye diğeri meclisi umumi için sosyalistler müzaheret etmediklerinden radikal nazımları kaybettiler. Radikal kongreyi tehir karar verirken bu meseleyi de ehemmiyetle tetkik ettiler.

Bu hâdise sağlar arasında derhal fesh ve intihap arzusunu yeniden uyandırmış bir traftan da sosyalist ve komünistlere karşı, "müttehit cumhuriyetçiler" namı altında cephe yapmak üzere radikal sağlarla birleşmeye davet eden nakariyata zemin hazırlamıştır.

Radikalın iki aylık intizarları hem parlamento tahkikat komisyonlarının işlerini bitirmelerine hem de diğer sağ ve sol fırkaların kendine karşı kati ve açık vaziyet aldıklarını görmeye imkân verecektir.

Fırkaların temsil nâiblerine nazaran birer küçük parlamento sayılması mümkün olan bu parlamento komisyonlarının ve bilhassa 6 şubat hâdiseleri mesullerini arayacak komisyonun hattı hareket ve kararları radikal intizar vaziyetinden kurtarmaya kâfi gelecek ve Klermonferan kongresinin tutacağı yolu binnetice Doumergue kabinesinin mukadderatını aydınlatacaktır.

Radikal-Sosyalistlerde temizlik

PARIS, 8. A.A. — Radikal-Sosyalist fırkası icra komitesi M. Garat ile M. Bonnaure'ı fırkadan ihraç etmiş ve tasfiye muamelesine şiddetle devam etmeye karar vermiştir.

Hapishanede ders

MADRID, 8. A.A. — Radikal-Sosyalist fırkası rüesuzundan M. Bied'nin Murcia da tevkiif ve hapishanede evvelce haber verilmişti. göre hukuk fakültesi profesörlerinden olan M. Bied'nin talebisi mu-malleyihin derslerine hapishanede devam etmek için müsaade istemişlerdir.

Sabık maliye vekilinin teşekkürü

ANKARA, 8. A.A. — Sabık Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Beyin Ankara nümune hastanesinde gözlerine muvaffakiyetle yapılan ameliyat dolayısıyla, le ziyarete bulunmak, kart bırakmak mektup ve telgraf göndermek suretiyle istifası hatırlı lütfunda bulunan zevatı bizzet ve birer birer edayı teşekküre vaziyeti şihhiyeleri müsait bulunmadığından bu vazifeyi minnet ve şükranla ifaya Anadolu Ajansını tevsiyet etmişlerdir.

Kaçakçılar yakalanıyor

ANKARA, 8. A.A. — Verilen malumat göre, bu ayın birinci haftasında cep-nu hududunda altmış müsademe 19 kaçakçı vakası olmuştu. Bu vakalarda biriri ölü 16 kaçakçı ile ikisi yaralı 13 kaçakçı hayvanı, 600 kilo gümrük ve 800 kilo inhisar kaçağı tutulmuştu.

Aydında ölüm cezası

AYDIN, 8. A.A. — Kurlar köyündeki Dana oğlu Memedi parasına tama ederek gece evinde yorgan çarşafı ile boğmak suretile öldüren Dinarlı Hüseyin Sökeli Kurt Süleyman çavuş, Tekeliden Tarıklu Hasan ile arkadaşları Mustafa ve Memedin son muhakemeleri dün ağır cezada yapılmıştır.

Bunlardan Dinarlı Hüseyin ile Süleyman ve Hasanın idamlarına Mehmetle Mutafasın onar sene hapilerine karar verilmiştir.

ididasındadır. Bu mütefekkir çok ileri bir ihtilâlcidir.

Mahmut Esat Bey burada dersini kesmiştir. Cuma'tesi akşamı gene devam edecektir.

Spor hâdiseleri Nereden başladı

(Baş 1 inci sahifede)

İtiraznamenin yazılmasına karar verilen idare heyetinin yukarıdaki üç azasından hariç tutulan Zeki Rıza Bey müstenkif kaldığı, Sait Salâhattin Bey de içtimada bulunmadığı için cezalandırılmamışlardır.

Umumi merkez yukarıdaki mübette boykot kararından başka atletizm federasyonu reisi Bürhanettin Beyin vaziyetini de görmüş ve bazı kararlar vermiştir. Fakat bu hususta ketum davranıldığı için Bürhanettin B. hakkındaki kararların lehte mi, aleyhte mi olduğu henüz malûm değildir.

Bir çok okuyucularımız, Fenerbahçe idarecilerine verilen mübette boykot cezasının amili olan itiraznamenin haberleri olmadıkça belki merak edeceklerd. Onun için işi evvelinden anlatmağı doğru buluyoruz:

On beş gün evvel, Fenerbahçe - Galatasaray maçı nizamem oynanması lüzum gelen çok camurlu ve berbat bir sahada oynatıldı. Bu berbat sahada oynanaktan sinirleri bozulmuş taraftar oyuncular arasında her dakika bir hâdise çıkacağı maçı bulunan umumi merkez ikinci reisi başta olmak üzere herkes tarafından hissedildiği halde hakem bunu hissedememiş olacak ki hâdiseyi çıkarmağa müstahil hareketlerde bulunan futbolcuların oyunda kalmasına müsaade etti. Nihayet tahmin edilen hâdiseye çıktı ve oyuncular birbirlerini girdi.

Bu işte kabahatli olan her halde yalnız sporcular değildi. Böyle olduğu halde yalnız sporcular teziye edildi. Fenerbahçeden dokuz, Galatasaraydan sekiz futbolcuya muhtelif boykot cezaları verilmesi teemmül edildi.

Bu cezaları teemmül eden İstanbul futbol heyeti keyfiyeti hem ajans vastasıla gazetelede ilan etti ve hem de her futbolcuya ayrı ayrı yazarak "teemmül edilen cezalar beş gün zarfında itiraz eder. Cezayı teemmül eden heyet itirazı ya vavit görür veya reddeder. Reddetmediği takdirde teemmül kararı ve itiraz mafeyk heyete gider, o heyet te itirazı vavit görmese ceza kararını tasdik eder.

Spor nizamnamesine göre heyetler her hangi bir sporcu veya klüp hakkında kat'i ceza veremez. Verilecek ceza teemmül edilir ve o sporcu veya klüp bildirilir. O sporcu veya klüp verilen cezaya lüzum görürse beş gün zarfında itiraz eder. Cezayı teemmül eden heyet itirazı ya vavit görür veya reddeder. Reddetmediği takdirde teemmül kararı ve itiraz mafeyk heyete gider, o heyet te itirazı vavit görmese ceza kararını tasdik eder.

İşte futbol heyeti on yedi futbolcu hakkında muhtelif boykot cezaları teemmül etti ve bunları "nizamı beş gün itiraz müddeti vererek", futbolculara tebliğ etti. Bu arada İstanbulda bulunan umumi merkez ikinci reisi, umumi merkezle telefonla görüşerek cezaları katiyet kesbedinceye kadar dahi cezalı futbolcuların maçlara giremeyeceklerini İstanbul muntakasına bildirdi. İstanbul muntakası da kendi tabiriyle "aldığı bu emri, Fenerbahçe klübüne tebliğ etti.

Fenerbahçe klübü idare heyeti bu tebliği almadı içtima etti. Umumi merkez nizamname fevkiye çıkmağa salâhiyeti alamıyacağına, olsa bile o sırada umumi merkez içtima halinde olmadıkça böyle bir karar verilemez lüzum geleceğini düşündü ve İstanbul muntakasının tebliğini itiraz etti. Bu itiraznamenin bir suretini de umumi merkeze gönderdi.

Bu itiraznamenin bir suretini gördük. Bunda Fenerbahçe klübü nizam harici bulduğı karara itiraz etmekte ve bu karardan tevellüt edecek "maddi ve manevi zararlarını aramak haklarını", muhafaza ettiğini bildirmekteydi.

Sporcuların ve klüplerin verilen cezalara itiraz etmek hakları nizamname sarhihtir. Bu kabil itirazların reddedilmesi ve yahut haklı görülerek cezanın ref'i veya tashihi her zaman olağan şeylerdir.

Fakat nizamem verilen itiraz hakkını kullandığı için bir sporunun veya bir klübün veya klüp idare heyetinin teziye edilmesi ilk defa işitilen ve görülen bir şeydir.

Bu ceza kararları Fenerbahçe mensuplarında büyük bir teessür, bir çok kimselerde de derin bir hayret uyanırdır.

İkinci bir mesele de "gençlik teşkilâtının kurulması, ve (spor teşkilâtının ilgası) hakkında Ankaradan bir kaç gün evvel aldığımız haberlerdir. Çünkü yazımızda yazdığımız işi bütün Türk gençliğini milli mefkûreler etrafında bir kütüle halinde toplamak üzere bir (gençlik teşkilâtı) kurulması düşünülmüş ve bu hususta projeler de hazırlanmıştır. "Spor teşkilâtının ilgası", sayılarla ise ihtimal ki son hâdiseler dolayısıyla spor işlerinde görülen bazı karışıklıklardan galletir. Esasen dünkü yazımızda bu noktaya işaret etmiş ve böyle bir şeyden ziyade her iki teşkilâtın birbirine müvazi ve yardımcı olarak yürümesini, yalnız spor teşkilâtının bir taraftan ba-

sitleştirilme suretile ıslah edilmesini, diğer taraftan spor teşkilâtının mübette işler görerek kongre ve sairer gibi faydasız masraflarla hükümet yük olmasın lüzumlu bulmuştuk.

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sir eci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekerini birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden ya pilacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâtten istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi: İstanbul Şeker. Telefon: No. 24470.

1222

Liseler Alım Satım Komisyonundun:

Komisyonumuza merbut İstanbul Erkek Lisesinde ya pilacak Elektrik tesisatı ile Galatasaray Lisesine Sesli bir Sinema makinası almayağmdan 1-4-943 tarihinde müsadirif Pazar günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin proje ve şartnamelerini görmek üzere İstanbul Erkek Lisesindeki Komisyon Kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de ihale günü teminatı muvakkate makbuzlarla birlikte Komisyonumuza müracaatları. (1085)

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Nümünehane eşyasının Ankara'ya nakli için yapılan pazarlık pek gali görüldüğünden ihalesinden vazgeçilmiştir. ve Vekâletçe tensip edilen şekli dairesinde yeniden ve müstacelen pazarlık yapılacağından talip olanların 17 Mart 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 14 te İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satılma Komisyonuna gelmeleri. (1089)

Çorum Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinden:

Çorum Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü için beş yüz liralık neo ile beş yüz liralık kinin kompirimesi alınacaktır. İhale müddeti 15 Mart 934 de Çorumda Encümeni Veliyette icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameleri görmek üzere Çorum İstanbul Sıhhat Müdürlüklerine müracaatları ilân olunur. (1103)

Fabrika ve Havuzlar Müdüriyetinden:

Havuz sahası dahilinde ve Kasımpaşa iskelesi cihetinde sahilde (1200) metre murabba'nda iki kattan mürekkep tü tün ve zahire deposu ittihazına elverişli büyük bir antrepo kiraya verilecektir. Talip olanların her gün Azapkapıda bulunan müdüriyetimize müracaatları. (1101)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

İdaremiz için pazarlıkla satın almak olan adi ateş tuğ lası, plombajın, Sekatif, telefon manyotosu, kordon tel, hırda vat ve saire gibi (33) kalem muhtelif eşyanın 14-3-934 çar şamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteyenlerin mezkûr saatte mağazaya müracaatla tahriren teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede (X) işaretli malzeme için nümüne getirilmesi ve numunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1102)

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Istanbul Gümrükleri Dairesinde mevcut dahili telefon tellerinin eskimiş kısımlarının tamir ve tecdidini için 600 megonlu ve 2000 metre sahra telefon kablosu müstacelen ve pazarlıkla mübayaaya edilecektir. Talip olanların 31 Mart 934 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 14 te İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satılma Komisyonuna gelmeleri. (1088)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Satılma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza teşkilâtı için "230" metre kaputluk ile "1600" metre hâki keten yazlık elbiselik kumaş 12-3-934 Pazartesi günü saat on dörtte İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü binasındaki komisyonda pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — İstekliler tasdikli şartnameyi her gün komisyondan alabilirler ve örneklerini de görebilirler.
3 — Pazarlığa gireceklerin malların komisyonda tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçluğu olan "96" liralık vezne makpuz veya teminat mektuplarıyla gelmeleri. (1067)

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazı motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler.

1339

Deniz yolları

İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Ayvalık sürat yolu

SEYYAR vapuru 10 Mart
CUMARTESİ 18 de Sirkeci
rhtmından kalkacaktır. (1093)

Mersin yolu

ADANA vapuru 11 Mart
PAZAR 10 da Sirkeci rhtmından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası Gelibolu'ya uğrayacaktır. (1094)

Bakırköy sulh hukuk hâkimliğinden :
Balırcıköyünde yeni mahallede hazırlık sokağında 48 No. ralı hanede mukim iken 12-2-934 tarihinde vefat eden cenap Şahabettin Beyden iddiai verasette bulunların kanun medenin 534 nci maddesi ahkâmına tevfiikan üç ay zarfında ispatı verasetle müracaat eylemeleri aksi taktirde terekenin hazinesine devr ve intikal edeceği ve müteveffadan alacaklı olanlarla borcu olanların kezaalik kanun medenin 561 inci maddesine tevfiikan bir ay zarfında mahkemeye müracaatla alacak ve borçlarını defteri diyuna kayıt ettirmeleri ilân olunur. (14199)

Bakırköy sulh hukuk hâkimliğinden :
Emrazı akliye hastanesinde tahtı tedavide iken 23-1-934 tarihinde vefat eden İsmail Hakkı efendinin varisleri olduğu takdirde kanununu medenin 534 üncü maddesi ahkâmına tevfiikan üç ay zarfında müracaat eylemeleri ve kezaalik müteveffadan alacağı ve borcu olanlarında kanun mezkûr 561 inci maddesi ahkâmına tevfiikan bir ay zarfında müracaatla diyun defterine yazdırmaları ilân olunur. (14198)

3 üncü kolordu ilânları

M.M. V. SA. AL. KO. dan:
Yerli Fabrikalar mamulâtından 13,000 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 31 Mart 934 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümüne ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarıyla Ankara'da M. M. V. SA. AL. KO. na müracaatları. (3486) (1069)

Istanbul Kauçuk ve Kablo Fabrikası

Türk Anonim Şirketi
İdare Meclisince 1 Mart 1934 tarihinde hissedaran heyeti umumiyesinin 22 Mart 1934 tarihinde sureti adiyede içtimaa daveti kararlaştırılmış olduğundan esas mukavelenamenin 60 nci maddesi mucibince hissedarın yevmi mezkûrda saat 14 te Şirketin Fındıklı tramvay caddesinde 137 ve 139 numaralı merkezini teşkil eden ve içtimaa talakaddüm eden bir hafta zarfında malik oldukları hissesenelerini şirket merkezine tevdi ile dühuliyeye varakası almaları rica olunur.

Ruzname :

1 — İdare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması.
2 — 1933 senesi bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve İdare Meclisinin ibrası,
3 — 1933 senesi temettü hissesinin tayini ve zaman ve sureti tevzii hakkında karar verilmesi,
4 — 1934 senesi için Murakıp veya murakıpların intihabı ve bunlara verile-

Gazetecilik ve Matbaacılık

Türk Anonim Şirketi
(MİLLİYET MATBAASI)

HER NEVİ

Mecmua
Mektep kitapları
Roman
Fennî kitaplar

Duvar afişleri
Kâğıt, Zarf
Kartvizit
Fatura . El ilânları

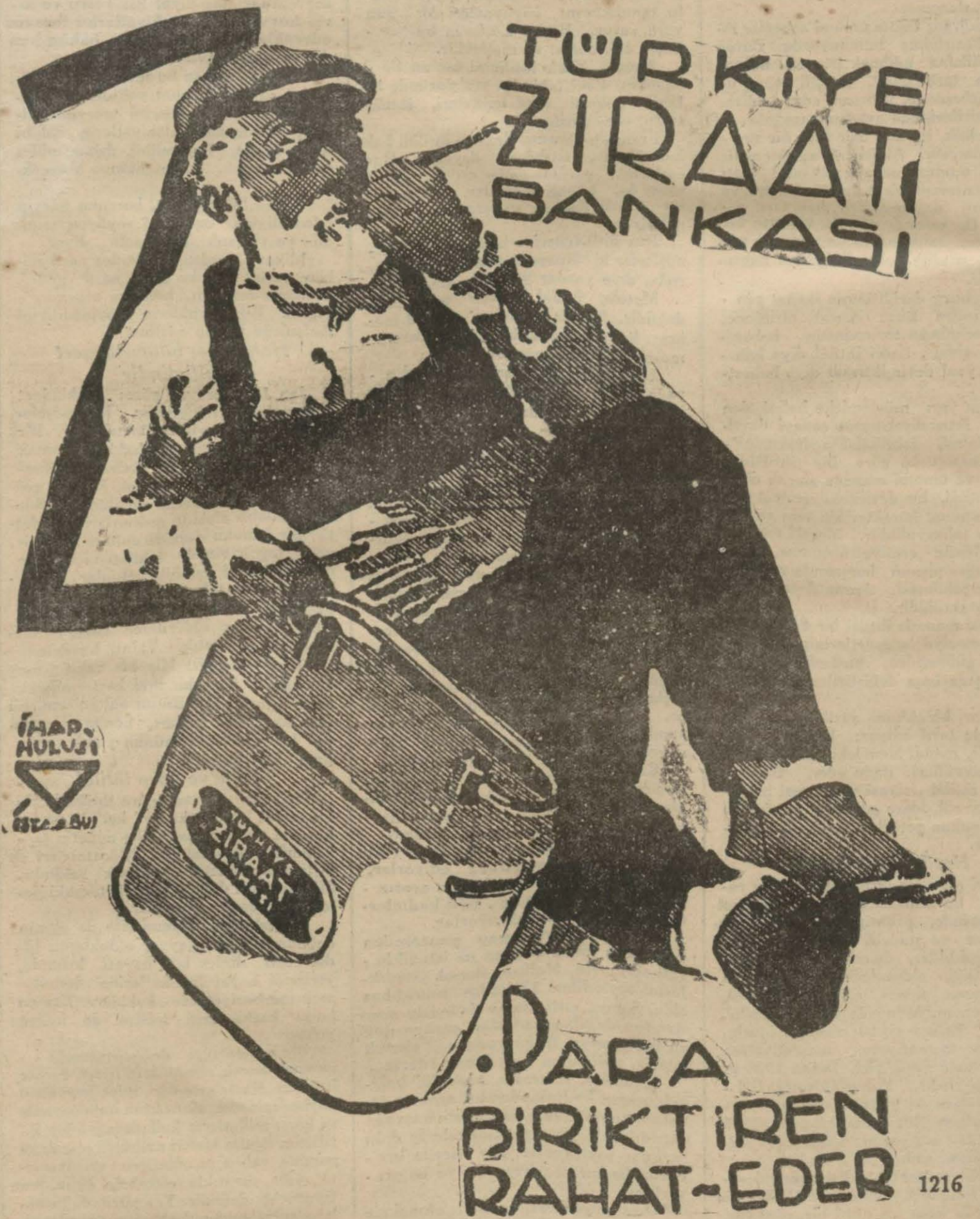
T A B E D İ L İ R

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her müesseseye elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar
Adres: ANKARA Caddesi

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. Kitap kısmı
Telefon: 24310

İHAP
MÜLÜSİ
1934

cek ücretin tesbiti,
5 — İdare Meclisi azalarile müessislerin şirkette her nevi muamelâtı tüccariyede bulunabilmelerine mezuniyet itası (14192)

ZAYI — Konya askeri orta mektebi 8 inci sınıftan aldığı tasdikname zayı oldu. Yenisini alacağından hükmü yoktur. 4081 Hayri Muhlis Sivas, (14197)

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

1216